

Overzicht schriftelijke (technische) vragen /antwoorden mei 2021 alsmede nog niet eerder beantwoorde vragen (versie 11 mei 2021)

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
Nog niet eerder beantwoord vanuit maart/april 2021			
Aanvullende vragen (ontvangen 19 april) Leidende principes (Omgevingsvisie) Hollandse Delta	<ol style="list-style-type: none"> Blz. 3 "Op basis van onze kennis en ervaring adviseren we omgevingspartners bij de inrichting van een toekomstbestendige en groen-blauwgrijze inrichting van het landschap." Waarschijnlijk wordt bedoeld: groen-blauw-grijze inrichting. blz. 4 "We richten ons structureel op het maximaal schoonhouden, vasthouden en hoogwaardig inzetten hiervan". Wat wordt bedoeld met deze zin? Wat is "maximaal"? blz. 4 "Anderzijds vraagt dit ook om het realiseren van voldoende buffercapaciteit, voor natte én droge tijden". Gaat het waterschap dat doen, of is dat een verantwoordelijkheid van de grondeigenaren? blz. 4 "Bij iedere (nieuwe) onttrekking van oppervlaktewater, maar voornamelijk grondwater, zullen we de noodzakelijkheid dan ook kritisch beoordelen. Bij alle bestaande onttrekkingen sturen we aan op zuinig en efficiënt gebruik". In hoeverre gaat het Waterschap over het grondwater resp. de onttrekkingen van het grondwater? blz. 6 "Bij de inrichting van het gebied laten we functies het peil volgen." Vraag: het waterschap gaat toch niet over de inrichting van het gebied? blz. 7 "Dit doen we door de inzet van groen te maximaliseren". Waar doet het Waterschap dat? En wie financiert deze inzet? blz. 7 "In co-creatie met gemeenten werkt het waterschap, voornamelijk in stedelijk gebied, aan duurzaam bodembeheer." Wat is de reden hiervan? De verantwoordelijkheid voor een duurzaam bodembeheer in stedelijk gebied ligt toch bij de gemeenten? blz. 10 "Tot slot borgen we de veiligheid op het eiland door de grijze dooradering van het gebied te verbeteren: iedereen kan het gebied snel in en uit." Betekent deze zin dat het Waterschap voorstander is van meer asfalt op Goeree-Overflakkee? Bijvoorbeeld een vierbaanstraject bij de N59? blz. 10 "Voor het veiligstellen van de voedselvoorziening worden partnerships aangegaan met de 'natuurboeren'." Kan deze zin verduidelijkt worden? 	<ol style="list-style-type: none"> Hier bedoelen we inderdaad: groen-blauw-grijze inrichten. We zullen hier een koppel teken toevoegen tussen de woorden 'blauw' en 'grijze'. Met deze zin wordt bedoeld dat we altijd de juiste hoeveelheid water, van de juiste kwaliteit op de juiste plaats hebben. Met het woord 'maximaal' willen we aangeven dat we ons hier ten volle voor gaan inzetten om zo de beschikbaarheid van voldoende, schoon zoetwater ook in de toekomst te kunnen garanderen. Primair ligt dit inderdaad bij de grondeigenaren. Als waterschap hebben we wel baat bij voldoende buffercapaciteit. Als gevolg van de toename in extreme droogte en/of natte omstandigheden is het (toekomstig) garanderen van peilbeheer in wateren gebaat bij een omgeving waarin voldoende buffercapaciteit aanwezig is. Dit zal afhankelijk zijn van de betreffende locatie en de lokale problematiek (bijvoorbeeld droogte of wateroverlast). Zo zal het realiseren van voldoende buffercapaciteit om bijvoorbeeld piekbuien op te vangen vaak een samenwerking zijn tussen gemeente en waterschap. Terwijl het realiseren van buffercapaciteit om voldoende water beschikbaar te hebben in droge zomers eerder een samenwerking zijn tussen de betreffende grondeigenaar en het waterschap. De waterschappen zijn operationeel grondwaterbeheerder. In de praktijk betekent dit dat het waterschap vergunningen verleent voor het onttrekken van grondwater van maximaal 150.000 m3/jaar. Het waterschap gaat inderdaad primair niet over de inrichting van het gebied, maar we willen wel graag meer sturen in de inrichting van gebieden. Dit om te voorkomen dat we het natuurlijk watersysteemproces in de toekomst teveel kunstmatig moeten aanpassen aan bijvoorbeeld bebouwing en intensieve functies. Het watersysteem zou om die reden juist aan de basis moeten liggen bij de inrichting van een gebied, waarin water in de toekomst een betere waardering krijgt in de fysieke leefomgeving. Hiervoor willen we u graag doorverwijzen naar ons groenbeleid, een uitwerking van onze groenvisie. Het groenbeleid zal in de eerste helft van 2021 vastgesteld worden. Ook als waterschap hebben we baat bij een goed functionerende bodem in stedelijk gebied. Met een 'gezonde' bodem kunnen we tot optimale grondwaterstanden komen én voorkomen (of beperken) we eventuele nadelige gevolgen als bodemdaling of ingrepen in het watergangen. Vandaar dat we bereid zijn om met gemeenten, in co-creatie, hier aan te werken. Het borgen van de waterveiligheid op de eilanden is één van onze kerntaken. Het verbeteren van de grijze dooradering heeft betrekking op het principe van meerlaagse veiligheid (laag 2). Deze laag is er op gericht om overstromingsrisico's expliciet mee te wegen bij de locatiekeuze, inrichting van gebieden, gebouwen en infrastructuur. Kortom, het gaat hier om het borgen van de waterveiligheid door het verbeteren van de infrastructuur. De wijze waarop hier invulling aan gegeven zal worden, dat moet blijken uit ons Wegen Beheer Programma. 	Schneider/ CU

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller / fractie
		9. Deze zin is afkomstig uit een eerste sessie omtrent de gebiedsperspectieven en vraagt inderdaad nog om meer duiding. Dit gedeelte van de Omgevingsvisie is nog in ontwikkeling. De komende periode gaan we samen met ambtelijke externe stakeholders nadere invulling geven aan deze gebiedsperspectieven. Dan zullen we o.a. ook deze zin verder verduidelijken.	
Nationaal Park NLDelta i.o.	Vragen en antwoorden VVD-fractie	<i>Zie bijlage 1 onderaan dit overzicht</i>	Van Oorschoot / VVD
Nog niet eerder beantwoorde vragen Buiten vergaderingen om:			
Advies watersysteem / aanvullende vragen	In de reactie op onze adviezen betreffende verbeteringen aan het watersysteem staat vermeld dat het College onze adviezen zal overwegen met inachtneming van het vigerende beleid. 1. Wanneer mogen wij het resultaat van deze overwegingen verwachten? Verder is gesteld dat het verwerven van een grondpositie niet strookt met het vigerende beleid en dat er dus een beleidswijziging nodig zou zijn. 2. Betekent dit dat het College niet overweegt om een beleidswijziging voor te stellen? Het is toch de taak van College en VV om te zorgen voor een toereikend beleid om de taken te kunnen uitvoeren?	<i>Beantwoording volgt</i>	Kievit / namens Natuur en Water Natuurlijk
Broedlocatie Oostvoornse Meer	Vanuit de natuurorganisaties is er regelmatig contact geweest met de omgevingsmanager van WSHD. De bedoeling was om op het moment dat er op de stortstenen dammen in de NW hoek van het Oostvoornse meer gebroed gaat worden, maatregelen genomen worden zodat deze kolonie niet verstoord wordt. • Dit kan het eenvoudigst door ter plekke op de dammen zelf borden te plaatsen die hiervoor waarschuwen en hierop tevens een contactadres te zetten bij wie verstoring gemeld kan worden. WSHD wil op de dammen geen borden plaatsen, naar verluud wegens het risico dat er surfers tegenaan kunnen komen. Maar dat geldt toch eveneens voor de dammen? De borden moeten nu ergens in de omgeving worden geplaatst langs toevoerwegen/fiets- en wandelpaden. • WSHD wil ook geen eigen logo of telefoonnummer op de borden, want het ontbreekt hen aan handhavers die bij melding ingezet kunnen worden. WSHD wil ook alle partijen (inclusief de visfederatie die gebruik maakt van de dammen) tot vriend houden en de tekst op de borden zo algemeen mogelijk als vriendelijk verzoek formuleren. Al jaren worden door natuurorganisaties cijfers aangeleverd, dat er gebroed wordt op die plek door diverse vogelsoorten (Kokmeeuw, stormmeeuw, visdief, tureluur, bontbekplevier). Nu wordt er nog steeds gesproken over 2021 als een transitiejaar waarin bekeken wordt of er wel echt gebroed wordt en of de vissers wel iets verstoren. Vragen: 1. De vraag is in dit geval waarom WSHD niet de verantwoordelijkheid daadkrachtig oppakt en maatregelen neemt om de kolonie te beschermen tijdens het broedseizoen?	<i>Beantwoording volgt</i>	Wiersma / PvdA

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
	<p>2. Waarom er na een jaar voorbereidingstijd nog steeds geen besluit is genomen over de wijze waarop deze maatregelen moeten worden uitgevoerd?</p> <p>3. Waarom is WSHD niet in staat zijn om als eigenaar van de dammen ter plekke te handhaven en aan de wettelijke verplichtingen te voldoen?</p>		
TGG in Plas van Heenvliet	<p>Verschillende keren heb ik namens onze fractie gevraagd om de cijfers van de metingen in de Plas van Heenvliet. Vanwege diverse redenen zijn die niet verstrekt en recentelijk zouden deze op een overzichtelijke manier worden uitgewerkt. Ook de gemeente Brielle heeft nog steeds geen informatie hierover verstrekt of gepubliceerd. Voorts is de TGG grond (Thermisch gereinigde grond), van ATM uit Moerdijk, weer negatief in het nieuws gekomen, zowel in Trouw als bij Een Vandaag. Ook dit roept onrust op, omdat ontdekt is, dat de vulstof waarin zware metalen zitten, voor het reinigen verwijderd hadden moeten worden. Dat is niet gebeurd: vandaar dat nu uitloging van kankerverwekkende stoffen in het water plaats vindt. Bijgaand doe ik u de linken van zowel Trouw als de televisie uitzending toekomen:</p> <p>https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/gerecyclede-grond-veroorzaakt-milieuvervuiling-om-onderzoekt-afvalbedrijf~be1847d22/</p> <p>https://eenvandaag.avrotros.nl/item/om-onderzoekt-afvalbedrijf-na-milieuvervuiling-met-gerecyclede-grond-op-verschillende-plekken-in-nederland/</p> <p>Vragen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zijn de waterkwaliteitsmetingen d.d. 12-11-2020 van Aquon inmiddels beschikbaar? 2. Er zouden 8 metingen per jaar plaats vinden: zijn er na 12 november nog metingen geweest? 3. Vindt er vervuiling plaats naar omringende sloten? 4. Is het nieuwe onderzoek van Jan Salden en Marja Sol aanleiding om met de gemeente Brielle in gesprek te gaan? En te voorkomen, dat dit gebied een recreatiegebied gaat worden, waar kinderen met een schepje in het zand zitten en gezwommen gaat worden? 5. Bewoners van Zwartewaal hebben inmiddels een brief gekregen van de gemeente Brielle, dat de werkzaamheden op 10 mei a.s. weer hervat worden. Dit is nu midden in het broedseizoen. Deze werkzaamheden vinden plaats bij de "gronddepots", die momenteel door oeverzwaluwen worden gebruikt als broedplaats. Op de depots broeden diverse grondbroeders, zoals scholeksters. Vraag: worden deze broedvogels nu de dupe van de hervatte werkzaamheden? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, deze zijn beschikbaar. In bijlage 2 is een lijst toegevoegd met de monitoringsgegevens van ons meetpunt in de plas van Heenvliet. In november 2020 is een brede screening gedaan; er zijn extra stoffen meegenomen in het meetpakket. 2. Zelf meten we maandelijks op een meetpunt in het midden van de plas de oppervlaktewaterkwaliteit. Daarnaast wordt er op diverse punten achtmaal per jaar metingen verricht. Deze metingen worden uitgevoerd in opdracht van de combinatie plas van Heenvliet door een extern bureau. Jaarlijks worden deze resultaten gedeeld met ons en de gemeente. Deze jaarrapportages zijn in te zien via de website van de gemeente Brielle. Zie daarvoor deze link: Plas van Heenvliet Brielle 3. De TGG wordt afgedekt met een leeflaag. Door middel van monitoring wordt in de gaten gehouden of er sprake is van verspreiding van verontreiniging vanuit de TGG richting de omgeving. 4. We hebben geregeld overleg met de gemeente. Onderwerp van dit gesprek is ook de monitoring en het risico op verspreiding van milieugevaarlijke stoffen vanuit de TGG richting de omgeving. Als uit meetgegevens blijkt dat de verontreinigingen zich verplaatsen richting het oppervlaktewater en voor onaanvaardbare milieurisico's zorgen, zal de gemeente aanvullende maatregelen moeten nemen. De gemeente heeft eerder het RIVM een risicobeoordeling laten doen naar de TGG. Daarin is onder meer meegenomen of risico's zijn bij recreatie (waaronder zwemmen en vissen). De conclusie is dat bij juiste toepassing van een leeflaag over de TGG geen gezondheidsrisico's worden verwacht vanuit de TGG. 5. Bij de werkzaamheden zullen de regels vanuit de wet Natuurbescherming in acht genomen moeten worden. De provincie ziet hierop toe. 	Wiersma / PvdA
Openstaande vragen uit Besluitvormende VV 21 april 2021			
Sluisjesdijk	Welke risico's hangen nog boven ons hoofd/welke waren in de voorbereidingsfase al te voorzien, welke zijn tijdens proces boven tafel gekomen, welke bedragen hangen daarmee samen en zijn deze al wel of nog niet gecalculeerd?	<p>Momenteel wordt nog gewerkt aan het in bedrijf stellen van beide gasmotoren. Zowel de voorziene risico's in de voorbereidingsfase als de risico's die tijdens het proces boven tafel zijn gekomen, zijn nog actueel.</p> <p><u>Welke risico's waren voorzien in de voorbereidingsfase:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Strengere maatregelen ten aanzien van COVID 	Van Zeijl / AWPnpwd

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
		<ul style="list-style-type: none"> • Tijdige inzetbaarheid onderaannemers: deze zijn cruciaal voor in gebruik stellen gasmotoren • Storingen op de plant waardoor werkzaamheden tijdelijk stagneren • Tijdige beschikbaarheid van beheer en technische automatisering • Samenvallende werkzaamheden met andere projecten en onderhoud • Doorde weekse sluitingen van de plant. <p><u>Welke risico's zijn tijdens het proces boven tafel gekomen:</u> Er zijn meer technische bottlenecks opgetreden dan op voorhand verwacht bij het in gebruik stellen van de gasmotoren. Hiervoor dienen aanvullende werkzaamheden plaats te vinden met als gevolg dat de planning uitloopt en de uitvoeringskosten hoger zullen zijn.</p> <p><u>Welke bedragen hangen daarmee samen en zijn deze al wel of nog niet gecalculeerd:</u> Er is een bedrag van circa € 40.000 onvoorzien gereserveerd in het aanvullende investeringskrediet. De omvang van opgetreden technische bottlenecks en de voorziene vertraging waren niet allemaal voorzien en ook niet volledig ingecalculeerd. De komende weken zullen de totale gevolgen op zowel de planning als de uitvoeringskosten inzichtelijk worden gemaakt, evenals de wijze waarop deze aanvullende risico's zullen worden beheerst.</p>	
Huisvestingsplan	Wanneer kan toegezegd voorstel Huisvestingsplan tegemoet worden gezien?	Zie bijlage 3 / Memo Voortgang Huisvestingsplannen	Klok / CDA
Vragen naar aanleiding van Oordeelsvormende en Besluitvormende VV's 12 mei 2021			
Wegbeheer	Het valt mij op dat het waterschap altijd spreekt in lengte kilometers wanneer het areaal benoemt wordt. Ik zou graag een overzicht van het type wegen in vierkante meters ontvangen.	Gebiedsontsluitingsweg type 1: 149.557 m2 Gebiedsontsluitingsweg type 2: 404.480 m2 Erftoegangsweg type 1: 1.303.013 m2 Erftoegangsweg type 2: 4.034.040 m2 Vrij liggend fietspad: 972.822 m2	Winkels / CDA
Waterwerken 2020	§6.3.2 naleving lozingseisen: het staafdiagram heeft geen titel/legenda en de percentages sluiten niet aan bij de tekst	De legenda staat boven het staafdiagram. In de legenda staat aangegeven dat de percentages de waarden zijn boven de doelstelling. De doelstelling is 98%, de realisatie is 1,99% boven de doelstelling. In de tekst is opgenomen dat in 2020 in 99,99% is voldaan aan het doel. Dit komt overeen met het staafdiagram.	Peeterman/ VVD
Waterwerken 2020	§6.5 samenwerking afvalwaterketen: onderaan de paragraaf bij de opsomming van de ISA-regio's ontbreekt Drechtsteden. Wat is de status bij Drechtsteden?	Er is nog geen ISA Drechtsteden en het is ook niet de verwachting dat deze er komt.	Peeterman/ VVD
Waterwerken 2020	§5.4 kwaliteit zwemwater, betekenis van blauwe stip: in de tabel in de tekst staat blauw voor 'voldoende', op de kaart betekent blauw 'uitstekend'. Wat is juist?	De blauwe stip betekent uitstekend. 'Voldoende' uit de tabel in de tekst is niet juist.	Peeterman/ VVD
Waterwerken 2020	Nationaal Water Programma: we begrijpen dat de WSHD-betrokkenheid loopt via de UvW. Wat is de inbreng van WSHD daarbij / wat zijn de implicaties voor WSHD?	Op 17 februari 2020 heeft WSHD, samen met de andere Zuid-Hollandse waterschappen, deelgenomen aan een regionale gebiedsbijeenkomst over het Nationaal Waterprogramma (NWP). Vervolgens vond in de zomer van 2020 een consultatieronde plaats over het concept-NWP (90% versie). De inbreng vanuit de waterschappen tijdens die consultatieronde is gecoördineerd door de Unie van Waterschappen. Op dit moment ligt het ontwerp-Nationaal Waterprogramma ter inzage. De waterschappen zullen daar, wederom gecoördineerd door de Unie, een zienswijze over kenbaar maken. WSHD zal hier indien nodig ook inbreng voor leveren. Inhoudelijk was de inbreng vanuit de waterschappen, waaronder WSHD, tot nu toe gericht op de volgende punten:	Peeterman/ VVD

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
		<ul style="list-style-type: none"> - het NWP moet zo veel mogelijk aftappen van / aansluiten bij lopende planprocessen zoals het Deltaprogramma en de Kaderrichtlijn Water (geen overlappende / extra besluitvorming); - het NWP moet als rijkskader en op rijksniveau nadrukkelijk de verbinding leggen tussen wateropgaven en ruimtelijke opgaven; - er moet meer aandacht zijn voor de relatie tussen enerzijds het NWP en anderzijds de omgevingsagenda's die zijn aangekondigd in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). <p>Het NWP heeft voor WSHD geen directe implicaties, want het plan is alleen bindend voor het Rijk zelf. Wel hebben de (concept)teksten uit het NWP mede als input gediend voor ons eigen Waterbeheerprogramma.</p> <p>De Stroomgebiedbeheerplannen voor de Kaderrichtlijn Water zijn als bijlage bij het Nationaal Waterprogramma gevoegd. WSHD heeft over de inbreng in het SGBP 3 besloten tijdens de VV van november 2020.</p>	
Waterwerken 2020	<p>Hfdst. 3.2 primaire dijken</p> <p>8 trajecten zijn beoordeeld, 5 trajecten voldoen niet aan de eisen. Wat betekent dit? Dat ze tot 2050 aan de norm voldoen, maar niet aan de norm vanaf 2050?</p> <p>Zijn deze dijkvakken inmiddels in het HWBP opgenomen?</p>	<p>De nieuwe normen voor de primaire waterkeringen zijn per 1 januari 2017 in de Waterwet vastgelegd. Deze normen zijn gebaseerd op de situatie (mbt klimaatontwikkeling, demografie, bebouwing e.d.) zoals die in 2050 te verwachten is. Als uit de beoordeling blijkt dat een waterkering niet aan de norm voldoet, dan is dat de huidige situatie. Er is echter tijd tot 2050 om de waterkeringen aan de norm te laten voldoen, omdat de norm gebaseerd is op de dan geldende situatie. Voor de trajecten die niet aan de norm voldoen zijn drie situaties denkbaar: 1. Het traject is aangemeld bij het HWBP en is geprogrammeerd (geldt voor 1 van de 5 trajecten) 2. Het traject is aangemeld, maar nog niet geprogrammeerd omdat andere trajecten urgenter zijn (geldt voor 2 van de 5 trajecten) 3. Het traject is nog niet aangemeld omdat de beoordeling beschikbaar kwam ná de termijn voor aanmelding, of omdat de scope van het project nog bepaald moet worden (2 van de 5 trajecten)</p>	De Jong / SGP
Waterwerken 2020	<p>Hfdst. 3.7 crisisbeheersing</p> <p>We zijn er niet gerust op dat de organisatie van het dijkleger op orde is. Mensen van het dijkleger hebben meer dan 1,5 jaar niet geoefend. Bovendien is al 12 jaar sprake van tekort aan portofoons. Er wordt gesproken over achterblijvende opleiding/oefening OTO. Kan er voor het stormseizoen 2021 "brand meester" geroepen worden?</p>	<p>Voor 2020-2021 is een OTO-plan voor de dijkbewakingsorganisatie met Gebruikersplan Covid-19 ontwikkeld dat door de coronacrisis maar beperkt in uitvoering kon worden genomen. Alle waterschappen met dijkbewakingsorganisaties hebben sinds de lockdown ingesteld op 15 december 2020 fysieke OTO activiteiten voor hun dijkbewakingsorganisaties opgeschort. Door WSHD zijn knelpunten m.b.t. de netwerkverbinding van de portofoons en het onvoldoende gebruik van de portofoons opgepakt. Een werkgroep portofonie bestaande uit leden van de dijkbewakingsorganisatie is 8 april 2021 bijeengekomen en heeft aandachtspunten meegegeven die inmiddels zijn opgepakt. Er is een online leeromgeving voor portofonie beschikbaar gekomen. Met de werkgroep portofonie is een key-usergroep ingericht die de leden van de dijkbewakingsorganisatie gaat begeleiden in het opleiden en trainen in het gebruik van de portofoons. Ook is een digitale opleiding e-learning dijkbewaking door WSHD ontwikkeld. Voor het seizoen 2021-2022 zal op basis van de evaluatie van de uitvoering van het OTO-plan 2020-2021 een nieuw OTO-plan met Gebruikersplan Covid-19 voor de leden van de dijkbewakingsorganisatie worden opgesteld en uitgevoerd.</p>	De Jong / SGP
Waterwerken 2020	<p>Hfdst. 5.1 introductie</p> <p>Welke effecten heeft klimaatverandering op de waterkwaliteit? Daarover staat in de rapportage niets vermeld.</p>	<p>In Waterwerken 2020 staat vermeld dat de klimaatverandering effect heeft op de waterkwaliteit. Recentelijk, op 8 april, zijn de resultaten en conclusies van het onderzoek gedeeld in een bestuurlijke informatiebrief. De belangrijkste conclusie is dat het behouden van de huidige waterkwaliteit en het verbeteren van de waterkwaliteit, meer inspanning zal vragen door klimaatverandering. Het onderzoeksrapport is te vinden via https://www.wshd.nl/klimaatverandering-beinvloedt-waterkwaliteit</p>	De Jong / SGP

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie										
Waterwerken 2020	Hfdst. 5.3 KRW maatregelen Zijn de 139 nog uit te voeren maatregelen op tijd gereed? Er wordt geschreven over DEELS inlopen van achterstanden, waarom niet GEHEEL inlopen?	Niet alle oorspronkelijk bedachte maatregelen uit het SGBP-2 (139 stuks) zullen worden uitgevoerd. Enerzijds omdat een aantal niet uitvoerbaar is. Anderzijds zijn er een aantal waarvan op basis van het recentelijk verkregen inzicht (uit de analyse t.b.v. het SGBP-3) het niet meer mogelijk wordt geacht om het doelgat met de betreffende maatregel te kunnen verkleinen.	De Jong / SGP										
Waterwerken 2020	Waterketen / Wat betreft de hoeveelheid afvalwater per inwoner equivalent, heeft WHSD over de afgelopen jaren goede resultaten geboekt. In 5 jaar tijd zo'n 17 %, maar daarvan het meest in 2016. Hierbij scoren we ca 10% onder het gestelde doel. Hierbij de volgende vragen: 1. Waarom wordt het doel niet scherper naar beneden bijgesteld? 2. Weten wij in welke gemeentes(RWZI's) de grootste reductie heeft plaatsgevonden, zodat we gemeentes die achter lopen hierover kunnen informeren? 3. Wordt de hoeveelheid afvalwater per inwoner equivalent ook in de afname verplichting contracten als waarde meegenomen, en wordt deze op basis van de jaar resultaten ook geactualiseerd?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het doel wordt opnieuw vastgesteld in het nieuwe WBP. 2. We weten de effecten per zuiveringskring. De afgelopen jaren hebben we ingezet op de zuiveringskringen met de hoogste hoeveelheid water per inwoner. Bij deze zuiveringskringen hebben we hier behaalde goede resultaten van andere zuiveringskringen meegenomen. 3. We nemen in de contracten met gemeentes de m3 en i.e.'s op. De contracten worden jaarlijks geëvalueerd en minimaal 1 keer per 5 geactualiseerd. 	Van der Drift / Bedrijfs- gebouwd										
Waterwerken 2020	Wegen / De verkeersdruk neemt op onze wegen met 17% voor erftoegangswegen en 28% gebiedsonstluitingswegen af, ten gevolge van Covid. Echter als wij per gebied kijken is er nauwelijks afname in de Hoeksche Waard, Voorne Putten en Goeree Overflakke en wat meer op IJsselmonde. Wat zien wij over hoofd?	Hier lijkt sprake te zijn van een technische ommissie. De betreffende cijfers worden nader onderzocht en waar nodig gecorrigeerd.	Van der Drift / Bedrijfs- gebouwd										
Waterwerken 2020	Betr. 'Schoon water' is het jammer te lezen dat er voor wat betreft de KRW maatregelen nog steeds sprake is van een achterstand in de uitvoering. Het is goed om te lezen dat wordt gekeken of de achterstand weer kan worden ingelopen. De achterstanden op dit punt bestaan m.i. al langere tijd. Het is wat dat betreft ook jammer om te lezen bij de Jaarstukken dat het voordelig resultaat over 2020 voor een groot deel wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve tariefegalisatie watersysteemheffing. Wat is op dit moment de stand van zaken in de zin van achterhalen van het ontstaan van de achterstanden bij het halen van de KRW maatregelen?	<p>Van alle waterschappen in Nederland heeft wsHD het grootste aantal maatregelen opgevoerd voor de KRW. Dit is voor Hollandse Delta een factor 2,5 hoger dan gemiddeld bij een waterschap (54 maatregelen). Dit zegt ook iets over detailniveau waarmee Hollandse Delta de opgave heeft ingevuld bij het opstellen van het SGBP-2.</p> <p>Niet alle maatregelen uit SGBP-2 zullen kunnen worden gerealiseerd voor het einde van de planperiode. Verwacht wordt dat in tot het eind van de planperiode van het SGBP-2 (eind '21) ongeveer 53 maatregelen zijn uitgevoerd en dat er 25 maatregelen worden meegenomen naar de volgende planperiode van het WBP. De verwachting is dat in de volgende planperiode uiteindelijk 78 maatregelen uit het SGBP-2 zullen zijn uitgevoerd. Dit is in absoluut aantal aanzienlijk meer dan gemiddeld bij een waterschap in Nederland. Maar de realisatiegraad wel blijft beperkt tot 57%.</p> <p>De overige maatregelen uit het SGBP-2 worden niet gerealiseerd omdat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realisatie bij nader inzicht niet mogelijk bleek; - Op basis van actuele waterkwaliteit van het waterlichaam de maatregel niet meer als doelmatig kon worden beschouwd. <p>De KRW-maatregelen kunnen als volgt worden gecategoriseerd:</p> <table border="0"> <tr> <td>Categorie</td> <td>Relatief</td> </tr> <tr> <td>Investerings</td> <td>36%</td> </tr> <tr> <td>Onderzoek en planvorming</td> <td>22%</td> </tr> <tr> <td>Beheer en Onderhoud</td> <td>42%</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Van de investeringsmaatregelen zal de realisatiegraad op ca. 60% blijven hangen in de planperiode van het SGBP-2. Door langere doorlooptijden voor de uitvoering van projecten dan tijdens het opstellen van het SGBP-2 werd aangenomen, zijn een aantal investeringsmaatregelen vertraagd in de uitvoering.</p>	Categorie	Relatief	Investerings	36%	Onderzoek en planvorming	22%	Beheer en Onderhoud	42%	Totaal	100%	Lucas / Water Natuurlijk
Categorie	Relatief												
Investerings	36%												
Onderzoek en planvorming	22%												
Beheer en Onderhoud	42%												
Totaal	100%												

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
		<p>Van de maatregelen in de categorie Beheer- en Onderhoud is de realisatiegraad het geringst (ca. 16%) in de planperiode van het SGBP-2. Door gebrek aan personele capaciteit kon de invulling van natuurvriendelijk onderhoud onvoldoende worden uitgewerkt in BO-plannen en is dit nog onvoldoende geïmplementeerd.</p> <p>Voor de onderzoeksmaatregelen is de realisatiegraad ongeveer 50%. Voor deze categorie is dit vooral veroorzaakt door onvoldoende personele capaciteit voor o.a. het opstellen van visbeleid als uitgangspunt voor diverse onderzoeken op het vlak van vis.</p>	
Waterwerken 2020	<p>Waterwerken geeft een overzicht van de stand van zaken op verschillende beleidsterreinen. Dat leent zich goed om daarbij 'kpi's' te gebruiken.</p> <p>Is de heemraad het met deze suggestie eens en kan de VV bij de Waterwerken 2021 een aanvulling tegemoet zien met kpi's ?</p>	<p>Waterwerken rapporteert over de doelen in het Waterbeheerprogramma, Wegenbeheerprogramma en Maat op Klimaat. De formulering van de doelen heeft dus invloed op de manier waarop hierover gerapporteerd wordt. Bij het maken van het nieuwe waterbeheerprogramma (2022-2027) formuleren we speerpunten en (sub)doelen in de vorm van Kritische Succesfactoren (KSF's) en Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's), zodat we daarop in Waterwerken kunnen rapporteren.</p> <p>Waterwerken 2021 rapporteert over het laatste jaar van de huidige beleidsplannen, vanaf Waterwerken 2022 wordt over de nieuwe KSF's en KPI's gerapporteerd.</p>	Lucas / Water Natuurlijk
Waterwerken 2020	<p>Omdat Waterwerken een goede overview geeft op de verschillende beleidsterreinen zou het goed zijn als er een vergelijking met andere waterschappen zou bestaan.</p> <p>Is die mogelijkheid er en kan de heemraad ervoor zorgen dat voor 2021 een vergelijking met b.v. de naburige waterschappen (HHD, HHSK, Brabantse Delta, WSRL, Scheldestromen) wordt gegeven. Daarmee kan een benchmark worden verkregen waaruit mogelijk veel te leren valt.</p>	<p>In het kader van vergelijken en leren van elkaar heeft de Unie van Waterschappen de Waterschapsspiegel en Waterschapspeil ontwikkeld. Zie hiervoor: https://www.waterschapsspiegel.nl Deze rapportages geven invulling aan uw suggestie. Daarom is het niet nodig om een aparte vergelijking met naburige waterschappen te maken</p>	Lucas / Water Natuurlijk
Jaarstukken 2020	<p>In hoofdstuk 1 wordt in de tabel aangegeven BURAP 2020 en Realisatie 2020. Wat is het verschil tussen BURAP en Realisatie 2020. De inhoud is nagenoeg gelijk en dat is dus heel erg dubbel. Zou dit anders opgelost kunnen worden door alleen de allerlaatste stand van zaken te vermelden in Realisatie 2020?</p>	<p>Burap 2020 geeft aan wat de stand van zaken en de verwachting was bij Burap 2020. Realisatie 2020 geeft aan wat de uiteindelijke stand van zaken aan het eind van begrotingsjaar 2020 is.</p>	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	<p>In hoofdstuk 2 is keurig opgesomd wat de ambities zijn en wat daarvoor is gepland en wat daarvoor is gedaan in 2020. In hoofdstuk wordt dat nog eens dunnetjes over gedaan met hier en daar wat extra informatie. Zou men dit niet kunnen vermijden door in hoofdstuk 2 te verwijzen naar de plek waar de extra informatie staat. Nu heel veel dubbeling. In hoofdstuk 6 weer veel dezelfde informatie alhoewel er nu wel meer financiële informatie wordt gegeven. Maar is zo wel lastig leesbaar. Feitelijk zou je de informatie steeds met elkaar moeten gaan vergelijken.</p>	<p>De huidige opzet van de begroting en in het verlengde daarvan, de burap en jaarstukken, is door de VV in mei 2018 vastgesteld na voorbereidend werk door een bestuurlijke werkgroep. Daarbij is gestreefd naar een opzet voor de producten die beter aansluit bij de wensen van de VV leden en de VV leden in staat stelt de stukken beter te kunnen analyseren en afwegen. Daarnaast is de opbouw van de Jaarstukken voor een deel verplicht vanuit de Waterschapswet. Hierdoor zijn dubbelingen in een aantal gevallen niet te voorkomen.</p>	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	<p>Er wordt verwezen naar waterwerken, maar die hebben we toch nog niet gekregen?</p>	<p>Waterwerken staat geagendeerd voor zowel de Oordeelsvormende als de Besluitvormende VV van 12 mei 2021. Zoals vermeld in het voorstel is de rapportage Waterwerken uitsluitend digitaal te bekijken en wel via de link: https://experience.arcgis.com/experience/67f77d9b65be43e09a338b0ddc2fac94</p>	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	<p>Bladzijde 5: Missie van het waterschap: daar mis ik een belangrijke taak: zorgen voor een goede waterkwaliteit van grond- en oppervlaktewater en het hebben van voldoende water van</p>	<p>Voorstel is om de suggestie in te brengen bij het Koersdocument 2030.</p>	Groshart / Natuur

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller / fractie
	voldoende kwaliteit. Op blz 204 zie ik in de doelenboom van de missie van het waterschap gelukkig wel ecologisch gezond water staan. Maar ik vind het een gemiste kans als zo'n belangrijke taak niet verwoord staat in de missie. Is er een mogelijkheid om voor te leggen dit toe te voegen aan de missie?		
Jaarstukken 2020	Blz. 8: Er staat; "invulling geven aan reeds geplande KRW maatregelen en invulling geven aan krw-opgaven". Dit lijkt wat dubbel. Betekent dit dat er geen nieuwe KRW maatregelen bij komen?	Dit betreft enerzijds het uitvoeren van reeds geplande maatregelen uit het SGBP-2 en anderzijds het opstellen van een nieuw maatregelpakket en bijbehorende doelaflleiding voor het SGBP-3 dat in 2022 start.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz.9: Er staat "watersysteem op orde maken voor klimaat 2050". Op welke klimaatscenario's is dat gebaseerd?	Dat is gebaseerd op de klimaatscenario's 2014 van het KNMI, waarbij het midden is gekozen van de ondergrens (Gl-laag) en de bovengrens (Wh-hoog).	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 9: Er staat;"bepalen van maatregelen om de vastgestelde voorzieningenniveaus te kunnen faciliteren komt in 2020 nog een stap te vroeg". Wanneer gaan ze dit dan wel doen?	Allereerst is het goed om op te merken dat we continue bezig zijn om de wateraanvoer te optimaliseren. Bijvoorbeeld door het vergroten van duikers of het verbreden van watergangen. In het nieuwe concept WBP is opgenomen dat we de waterbeschikbaarheid (het voorzieningenniveau) gaan vastleggen. Bijpassende maatregelen die in de planperiode van het nieuwe WBP (2022 – 2027) gaan uitgevoerd worden zijn o.a. het optimaliseren van de inlaten.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 9: Staat: "de reeds geplande KRW-maatregelen zijn in het proces beoordeeld op nut en noodzaak" en er staat "er is gewerkt aan de geplande KRW-maatregelen die voor het 3 ^e SGBP nog nuttig en noodzakelijk zijn gebleken. Betekent dit dat er KRW maatregelen zijn ingetrokken en niet meer uitgevoerd worden? Zo ja, om welke maatregelen gaat het dan? Wat betekent dit voor het doelbereik? Of zijn de doelen daardoor verlaagd?	Maatregelen uit het SGBP-2 die bijdragen om het doelgat te verkleinen zijn alsnog voorgesteld voor het SGBP-3. Van de maatregelen die op basis van huidig inzicht niet bijdragen, zullen in de loop van dit jaar worden voorgesteld om te schrappen. Het gaat hierbij voornamelijk om onderzoeksmaatregelen en het aanpassen van de wijze van onderhoud bij een aantal waterlichamen. Daarnaast zijn er maatregelen die niet mogelijk bleken. Voor deze maatregelen wordt naar alternatieven gezocht. Dit heeft mogelijk een effect op het doelbereik. Op het moment zijn er geen doelen verlaagd. Landelijk hebben we afgesproken dat, als dat eventueel nodig blijft, pas in 2027 te doen. Tot die tijd zullen we doen wat kan, om het doel te bereiken.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz. 9: Er staat dat bij aanbesteding van de maaibestekken meer dan 35 km ecologisch gemaaid gaat worden. Gaat dat om maaien van watergangen? Dat wordt gesteld alsof het veel is. WSHD heeft volgens de tabel op blz 203 7311 km watergangen waarvan 1980 km primaire watergangen. 35 km is dus echt heel erg weinig? Waarom is dat zo weinig?	Dit behelst specifiek maaien in de KRW-waterlichamen en de bredere watergangen waar alleen het middenstuk wordt gemaaid. Gebleken is dat dit maar bij 35KM mogelijk is om een verantwoord peilbeheer te kunnen blijven uitoefenen. De 7311km en 1980 km betreft alle watergangen in het beheersgebied (zowel regulier als KRW).	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 10: Het valt op dat er aanvankelijk 10 MOP's gereed zouden zijn, dat dit in 2020 verlaagd is naar 5 en dat het is gelukt om 80% van de 5 geplande MOP's (dus 4) gereed zijn gekomen. Elders lezen we echter dat er in 2020 geen enkele MOP 100% is afgerond. Dan kun je toch niet zeggen dat 80% gereed is? Op blz. 214 staat dit in de status ook onjuist vermeld, zeker ten opzichte van de nul die in de tabel staat. Wat is het gevolg/risico van deze vertraging?	De 80% van de 5 geplande MOP's betekent dat elke individueel MOP voor 80% gereed is. In totaal zijn er dus 0 MOP's volledig gereed. Op blz. 214 is abusievelijk de 80% weggevalen. Deze 80% staat wel correct op pagina 10 en 52. Voor de korte termijn levert dit geen extra risico op. Dit risico is afgedekt d.m.v. de extra budgetten van Huis op orde. Voor de middellange termijn betekent dat het meerjarig traject voor het op orde komen van het onderhoud (MOP) iets vertraagd is.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 11. De overige 15 MOP's worden in 2021/2022 opgepakt. Wat is dan de planning daarvoor? Hoeveel in 2021 en hoeveel in 2022?	De planning is 5 MOP's in 2021 en 15 MOP's in 2022.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz. 12: Er staat dat uitvoering van groot onderhoud van wegen volgens planning loopt. Een paar regels verder staat echter dat duidelijk is dat een aantal wegen in 2020 niet tot uitvoering komen maar dat in plaats daarvan andere werken zijn opgepakt. Dat kun je toch niet zeggen dat alles volgens schema loopt? Ik neem aan dat er een reden was om de planning van groot onderhoud van de	Het Groot Onderhoud van de Wegen loopt op schema in het terugbrengen van de categorie D- wegen naar maximaal 15% per gemeente. De planning per wegvak die gemaakt wordt, wordt niet altijd precies gehaald. Dat ligt vaak aan externe factoren omdat een gemeente ook onderhoud in de buurt uitvoert en een wegvak als omleiding wordt gebruikt, er een communicatietraject nodig is als we bijvoorbeeld een drempel vanuit Duurzaam veilig Inrichten willen toevoegen, kabels en leidingen niet verlegd zijn. Maar ook in de uitvoering zelf	Groshart / Natuur

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
	betreffende wegen, die nu niet uitgevoerd zijn, in 2020 te doen. Wat is het gevolg/risico van dit uitstel van groot onderhoud?	kunnen de weersomstandigheden van negatieve invloed zijn. Als dat op tijd duidelijk wordt, kunnen wegvakken in tijd naar achteren (ook over de jaargrens heen) verschoven worden en worden andere wegvakken in de planning naar voren geschoven of aanvullend nieuwe wegvakken in opdracht gegeven. In principe blijven we op programmaniveau op schema liggen in het terugdringen van de categorie D-wegen.	
Jaarstukken 2020	Blz. 12: Er staat dat de opgave voor boomonderhoud is opgepakt en dan is gestart met het op orde brengen van het boombeheer. Wat betekent dat? Nog meer kapplannen? Hoe wordt de opgave voor boomonderhoud bepaald? Wat is het uitgangspunt daarbij? Wat is het verschil tussen boomonderhoud en boombeheer? Zit er een ecooloog bij het Assessmentteam Groen?	Boombeheer omvat het tactische kader over hoe we het bomenareaal duurzaam in stand houden. Belangrijk hiervoor is het informatiemanagement op orde te brengen en te houden. Belangrijk in het boombeheer zijn ook de vragen: Hoe gaan we om met bomen op leeftijd en de vervangingsopgave? Basis daarvoor is dat alle bomen eens per 3 jaar worden geïnspecteerd (VTA-controle). Bij (oudere) bomen die ook op veiligheid extra aandacht nodig hebben worden aanvullende veiligheidsinspecties gedaan. Hieruit kunnen bomen als "te kappen worden aangemerkt". Boombeheer betekent ook dat we proactief het juiste onderhoud programmeren zodat we als waterschap planmatig werken aan de vervangingsopgave van het ouder wordende bomenareaal. De afgelopen jaren was er sprake van reactief boombeheer. Vorig jaar en dit jaar worden gebruikt om volledig om te schakelen naar proactief (opgave gestuurd) beheer waarbij we vooruit kijken om het bomenareaal naar de toekomst toe gezond en vitaal te houden. Boomonderhoud omvat het daadwerkelijk uitvoeren van onderhoudsmaatregelen zoals snoeien en vervangen (kappen en herplant). Per april 2020 zijn er 2 ecologen bij het waterschap werkzaam. Zij maken nadrukkelijk deel uit van de "Ketengroen" van het waterschap.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 12. Er staat ook dat er een bomenbeheerplan wordt uitgewerkt. Is dat bomenbeheerplan er al? Ook staat er dat men eerst het bomenonderhoud op orde brengt en dan pas aan de slag gaat met het bomenbeheerplan. Dit lijkt niet logisch. Kan dat bomenbeheerplan niet vooraf het bomenonderhoud worden opgesteld?	Jaarlijks wordt een derde van ons boomareaal geïnspecteerd en gesnoeid om aan de zorgplicht vanuit de (verkeers)veiligheid te kunnen voldoen. Dit is een hele grote klus (20.000 bomen per jaar). Een boombeheerplan is veel breder en richt zich meer op de langere termijn. Het gaat onder meer over de soortkeuze bij aanplant, de onderhoudsstrategie en de vervangingsstrategie op langere termijn. Deze zal in 2021/2022 opgesteld worden waarop het bomenonderhoud weer zal aansluiten. Wanneer we nu gaan wachten op een boombeheerplan zullen er onacceptabele veiligheidsrisico's ontstaan.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz. 14. Er staat: "Het uitvoeren van uitvoeringsprogramma handhaving loopt achter". Wat betekent dit en welke risico's worden daarmee gelopen?	Het uitvoeringsprogramma loopt achter omdat Toezicht op activiteiten ivm met Corona zijn/worden opgeschort. We willen zoveel als mogelijk fysieke contacten vermijden. Op basis van de risicoanalyse bij VTH zijn/worden vervolgens keuzes gemaakt waar het Toezicht kan worden afgeschaald. Hiermee worden op korte termijn geen risico's gelopen als het gaat om "gemiste constatering". Als de huidige situatie nog langer zou voortduren dan zal dit risico's op minder naleving van regels kunnen betekenen. De verwachting is dat we na de zomer 2021 weer een het geplande toezichtregime regime kunnen opereren.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz. 14: wat is het doel van het Blue deal programma in Zuid-Afrika?	De Blue Deal heeft tot doel om 20 miljoen mensen in 40 stroomgebieden over de wereld in 2030 te helpen aan meer, beter en veiliger water (zie https://www.uvw.nl/thema/internationaal/blue-deal/)	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz. 14: Er staat dat het OTO programma niet is aanbesteed in november 2019 waardoor de geplande activiteiten in 2020 niet zijn doorgegaan. Waarom is niet aanbesteed? Wat is het gevolg/risico van het niet doorgaan van het OTO? Op blz 221 lees ik dat het komt door het ontbreken van een partner. Welke partner? Waarom is een partner nodig?	Omdat op basis van een vastgesteld Supplement OTO bepaald wordt voor welke OTO activiteiten specifieke externe adviseurs en trainers nodig zijn. Voorbeeld hiervan is vervolgopleiding en training van bestuurders of communicatieadviseurs. Basisopleiding en trainingen kunnen met eigen adviseurs/trainers uitgevoerd worden. Naast aanbesteden wordt steeds meer gekeken hoe met eigen adviseurs/trainers en collega adviseurs/trainers van de waterschappen in de regio West Nederland OTO activiteiten uitgevoerd kunnen	Groshart / Natuur

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
		worden, zoals bijvoorbeeld de opleiding en trainingen voor informatiecoördinatoren.	
Jaarstukken 2020	Blz 14. Er staat dat diverse maatregelen de uitvoering van een belangrijk deel van het toezicht beperken. Welke maatregelen worden hier bedoeld? Corona maatregelen?	Het uitvoeringsprogramma loopt achter omdat Toezicht op activiteiten ivm met Corona zijn/worden opgeschort. We willen zoveel als mogelijk, fysieke contacten vermijden. Op basis van de risicoanalyse bij VTH zijn/worden vervolgens keuzes gemaakt waar het Toezicht kan worden afgeschaald. Hiermee worden op korte termijn geen risico's gelopen als het gaat om "gemiste constatering". Als de huidige situatie nog langer zou voortduren dan zal dit risico's op minder naleving van regels kunnen betekenen. De verwachting is dat we na de zomer 2021 weer volgens het geplande toezichtregime kunnen opereren.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 15. Uit de tabel blijkt dat er veel minder is gedaan aan Voldoende en Schoon water (3 miljoen maar in vergelijking met primitieve begroting bijna 10 miljoen minder) en aan Wegen (5 miljoen minder dan primitieve begroting). Tussentijds is het wel aangepast in 2020. Blijkt dat ramen en plannen in deze 2 afdelingen lastig is. Wat wordt gedaan om dit te verbeteren? Is er een lange termijnplanning waarbij tijdig wordt voor geraamd en overleg met derden wordt aangegaan omtrent uitvoering in het gewenste jaar? Uit blz. 18 blijkt ook dat de realisatiegraad in 2020 weliswaar hoger was dan in de jaren ervoor maar het is toch nog steeds best laag. Wat wordt gedaan om dit te verbeteren?	Om de voorspelbaarheid te vergroten zijn er een aantal ontwikkelpunten ingezet op diverse afdelingen. Integraal management en risicomanagement zijn daar concrete voorbeelden van. Aanvullend wordt de verbinding gezocht met collega-waterschappen en wordt leerling getrokken uit de werkwijze die daar wordt gevolgd in relatie tot de zgn. realisatiegraad.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 15. Tabel: Er staan onder toevoeging en onttrekking aan reserves verschillende grote bedragen. Betekent dit dat er onttrokken is aan de reserves en dat later bleek dat minder nodig was vanwege onder-prestatie?	In paragraaf 5.3.3. is het gespecificeerde verloop van alle algemene reserves, bestemmingsreserves en egaliseringsreserves opgenomen. In de toelichtingen zijn alle mutaties (zowel dotaties als onttrekkingen) over 2020 opgenomen. Onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van de begrote bedragen. Deze onttrekking mag alleen bij bepaalde reserves, vastgelegd in de nota reserves en voorzieningen, verlaagd worden indien er minder is gerealiseerd.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 16. Bovenaan de blz staat dat het resultaat 18 miljoen voordelig is. Dat is maar de vraag hoe je het ziet. Als het gaat om niet uitgevoerd werk dan is het de vraag of dat zo voordelig is. Hoe is dit voordeel opgebouwd?	De verklaring van het resultaat is opgenomen in paragraaf 6.2 van de jaarstukken. Verder is er een aanvullende analyse van het resultaat 2020 aan de VV nagezonden.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz. 16. Er staat dat uitvoering aanleg NVO's vertraagd is en de bijdrage aan NVO's van derden ook vertraagd is. Hoe komt dat? Waarom staat dat niet opgesomd bij programma 2 Water (op blz 8 en 9)?	Dit betreft NVO's die aangelegd worden door derden en waar het waterschap een financiële bijdrage aan levert. Voor de realisatie is het waterschap afhankelijk van deze derden en kan slechts in zeer beperkte mate invloed uitoefenen op de voortgang. De rapportage op blz. 8 en 9 gaat voornamelijk over de vertaling naar de bestuurlijke doelen en het SGBP3 (langjarige doelen). De vermelding op blz 16 gaat over projectvertraging.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 16. Er staat: er waren hogere kosten voor onderhoudswerkzaamheden en meer bijdragen van gemeenten aan rioolonderhoudskosten. Ik snap niet hoe dit dan tot een voordeel kan leiden? Worden die bijdragen van gemeenten dan niet geraamd in de begroting?	Op pagina 16 is een klein voordeel van € 0,1 miljoen voor het gehele programma Waterketen benoemd. Dit betreft het saldo, dus naast de onderhoudskosten rioolgemalen zijn hier ook andere posten in opgenomen. Op pagina 61 staat aangegeven: Voor de onderhoudswerkzaamheden inclusief huur van (tijdelijke) apparatuur zijn meer kosten gemaakt, voornamelijk bij de rioolgemalen (nadeel € 0,3 miljoen); De batenkant laat een positief resultaat zien (voordeel € 0,3 miljoen). Dit laat zich voornamelijk verklaren door meer bijdragen vanuit de gemeenten (volgens de kostenverdeling Unie-VNG) i.v.m. de hogere onderhoudskosten bij de rioolgemalen. De bijdragen (baten) van de gemeenten aan de onderhoudskosten van rioolgemalen worden ook in de begroting geraamd.	Groshart / Natuur

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
Jaarstukken 2020	Blz. 16. Er staat dat er hogere belastingopbrengst is waardoor er nu een voordelig saldo van 4,4 miljoen is. Is er dan niet teveel belasting betaald? Op blz .. staat bovendien dat er geld uit de reserve is toegevoegd om de tarieven te egaliseren. Dat was dan feitelijk niet nodig geweest. Klopt dat? Moeten de tarieven dan niet aangepast worden?	In 2020 is er in totaal € 180 miljoen als bruto belastingopbrengst verantwoord. De belastingheffing is complex en kent vele variabelen als vuillast, WOZ waarde, voorgaande belastingjaren, kwijtschelding en oninbaar. Uiteindelijk is er in 2020 meer belasting opgehaald dan geraamd. Waarbij opgemerkt dat in genoemd bedrag van € 4,4 miljoen ook het aanvullende dividend van de NWB is verantwoord ter hoogte van € 0,9 miljoen. Het aanpassen van de tarieven is niet mogelijk. Bij de begroting worden de tarieven en de belastingverordeningen vastgesteld. Vanuit die juridische basis vindt de belastingheffing plaats.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz. 16. Er staat dat de personeelskosten lager uitvallen omdat die op projecten geboekt worden. Betekent dat dat dit ergens anders mogelijk een nadeel oplevert?	Genoemde personeelskosten zijn projecturen en worden op een project verantwoord en geactiveerd. Daarmee worden deze kosten middels kapitaallasten in meerdere jaren afgeschreven. De uren waren oorspronkelijk begroot in de exploitatie en zouden dan ten laste van 2020 zijn gekomen.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 16. Er staat dat er in 2020 in de budgetten rekening was gehouden met een aantal activiteiten. Deze activiteiten zijn om verschillende redenen niet uitgevoerd. Om welke activiteiten gaat dat? En waarom zijn die niet uitgevoerd?	Het betreft de volgende activiteiten: 1) Afronding tekenwerk besturingskosten watersysteem - € 0,071 miljoen 2) Revisie noodpompen - € 0,170 miljoen 3) Vernieuwen werkenbijwshd.nl - € 0,120 miljoen 4) Werkzaamheden AVG-BIO - € 0,060 miljoen Oorzaken zijn een verschoven planning (1), vertraging als gevolg van aanbesteding (2), een grotere impact op de systemen dan vooraf verwacht (3) en door de thuiswerksituatie i.v.m. de Corona pandemie is de dynamiek om gewenste veranderingen door te voeren anders waardoor vertraging in bepaalde delen is opgelopen (4).	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 21. Er staat dat in 2021 de basis van de aanjagers hiervoor (digitalisering, innovatie, etc.) gerealiseerd zal zijn. Is dat gelukt?	De stand van zaken voor deze onderdelen is uitgewerkt in de tabel die daaronder staat, specifiek op de pagina's 24 tot en met 29.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 23. Er staat dat WSHD afhankelijk is dan de landelijke keuzes over de verdeling van water in het hoofdwatersysteem. Hoe is WSHD daar dan bij betrokken om de belangen van WSHD te vertegenwoordigen.	Over de landelijke (zoet)waterverdeling wordt onder meer gesproken binnen het Deltaprogramma Zoetwater. Daarbij wordt gewerkt aan een klimaatbestendige zoetwaterstrategie, die als doel heeft de waterverdeling over heel Nederland te optimaliseren. Daarmee kunnen alle functies die afhankelijk zijn van zoetwater zo lang mogelijk in stand worden gehouden. Hollandse Delta is in twee regio's zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau betrokken bij het Deltaprogramma Zoetwater: de zoetwaterregio Zuidwestelijke Delta (Goeree-Overflakkee) en de zoetwaterregio West-Nederland (overige eilanden). Landelijk vindt afstemming plaats in het Bestuurlijk Platform Zoetwater. Hierin zijn beide zoetwaterregio's vertegenwoordigd.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 24. Er wordt een routekaart circulair en de agenda duurzaam genoemd. Zijn deze nu al klaar?	Momenteel wordt gewerkt aan de totstandkoming van de agenda Duurzaam WSHD waarin onder meer de route naar een circulair waterschap staat aangegeven. Daarbij wordt een verbinding gelegd met het nieuwe Waterbeheerprogramma. De huidige planning is dat de agenda Duurzaam WSHD in het najaar van 2021 gereed is.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 26. Ik lees over een expeditie toekomst. Kan daar ook eens een presentatie over worden gegeven in de VV?	Ja dat kan. U kunt uw wens met de Agendacommissie bespreken. Overigens is "expeditie toekomst" een intern communicatiekanaal, bedoeld om medewerkers te inspireren en te informeren.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 29. Er staat dat er een afwegingskader wordt gemaakt voor werken die onder projectbesluit vallen of onder het vergunningenregime. Is dat afwegingskader er al?	Het afwegingskader is inmiddels ambtelijk opgesteld. Het afwegingskader wordt als onderdeel in de nog bestuurlijk vast te stellen waterschapsverordening opgenomen.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 54. Er staat dat het onderzoek naar het effect van riooloverstorten op waterkwaliteit en kwantiteit is uitgesteld naar 2021. Waarom is dat uitgesteld?	Het onderzoek is uitgesteld door onderbezetting in de formatie en de effecten van het Corona-virus. Gelet hierop zijn werkzaamheden opnieuw geprioriteerd en is dit onderzoek doorgeschoven naar 2021.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	blz 68. Er staat eigendommenbeheer. Waar gaat het dan om? Ik snap de tekst erbij niet zo goed.	De tekst bevat de toelichting op het project grond en watergebruik. Dit project valt onder het eigendommenbeheer.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 76. Er staat een dotatie aan personele voorzieningen. Om welke voorzieningen gaat het dan?	Dit betreft de actualisatie van de pensioen en wachtgeldvoorzieningen van de bestuurders.	Groshart / Natuur

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
Jaarstukken 2020	Blz. 91. Er wordt een risico genoemd dat bagger niet altijd op de kant verwerkt kan worden. Wordt dan niet van tevoren in kaart gebracht waar ecologische zones liggen en vergunde werken? Dan hoeft dit toch geen risico te zijn.	Ondanks een inventarisatie vooraf blijft het een risico dat bij de uitvoering de genoemde oorzaken (o.a. niet-vergunde objecten, kwaliteit van de bagger) er alsnog voor zorgen dat de bagger niet op de kant gezet kan worden en extra kosten gemaakt dienen te worden voor de afvoer. Niet vergunde objecten komen pas in beeld tijdens de uitvoering, net als de kwaliteit van de bagger pas bekend wordt nadat de analyses zijn uitgevoerd.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 93. Het risico van het niet voldoen aan vergunningseisen is best hoog met 50%. Wat wordt gedaan om dit risico weg te nemen. Idem deze vraag voor het ontbreken van preventief onderhoud.	Om deze beide risico's te reduceren wordt het ingezette traject van Huis op Orde gecontinueerd. Vanuit risicomangement wordt ook bekeken welke beheersmaatregelen genomen kunnen worden, zoals bijvoorbeeld het doseren van hulpstoffen op rwzi Dordrecht. De kans van 50% is gebaseerd op bewezen praktijk van de achterliggende jaren.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz. 95. Waterketen scoort B op weerstandscapaciteit. Wat wordt gedaan om dit te verbeteren?	De bestuurlijk vastgestelde streefwaarde ratio voor het weerstandsvermogen is midden klasse C wat zich kwalificeert als 'voldoende'. De Waterketen heeft een ratio weerstandsvermogen klasse B wat zich kwalificeert als 'ruim voldoende' en daarmee boven de door de VV vastgestelde norm ligt.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 113. Uit de tabel blijkt een tekort van 50 mensen, ca 10% onderbezetting. Dat is veel. Op blz 114 staat dat er in 2020 44 mensen zijn weggegaan en 90 zijn begonnen. Dat was in 2020 8% maar het jaar ervoor was dat 10%. Dat betekent dat een groot deel van het personeel nieuw is. Is dat ook niet een risico wat benoemd moet worden?	Nieuwe medewerkers doorlopen bij binnenkomst een introductie/inwerkperiode. Zij zijn niet direct volledig inzetbaar. Voor het introduceren/inwerken wordt een beroep gedaan op collega's. Mocht dat tot knelpunten leiden dan worden deze collegiaal of met tijdelijke inhuur opgevangen. Het plannen van een overlap met de vertrekkende collega is een alternatieve wijze die soms wordt toegepast.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 121. Op deze bladzijde staat een geconstateerde onrechtmatigheid. Wat wordt gedaan om dit in de toekomst te voorkomen?	Beantwoording volgt.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	Blz 215 Als de KPI bepaling nog niet gerealiseerd is, kun je toch niet zeggen dat er geen afwijking is?	Dit is ingestoken vanuit de gedachte dat als er geen KPI is dat er dan dus ook geen sprake is van een afwijking.	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	blz 15 minder gebaggerd / overschot €3.3 mln o.a. door een 'blijvend tekort' aan afzetlocaties: als dit tekort een terugkerend probleem is, hoe wordt dit dan meegenomen in de begrotingssystematiek, om een realistischer begroting te krijgen?	De problematiek rondom de afzetmogelijkheden is constant in ontwikkeling. Zo worden gedurende het jaar nieuwe handelingskaders door bevoegd gezag opgesteld en worden beslissingen gemaakt t.a.v. het openstellen van locaties. Bij het opstellen van de begroting wordt rekening gehouden met de uitvoerbaarheid op basis van dan beschikbare informatie. Ontwikkelingen gedurende het jaar zijn hier echter op van invloed.	Peeterman / VVD
Jaarstukken 2020	Voorheen was er een analyse van interne / externe oorzaken van de overschot-posten. Wij vonden dit een nuttige analyse. Kan deze weer (blijvend) worden opgenomen in de jaarstukken?	De huidige opzet van de begroting en in het verlengde daarvan, de burap en jaarstukken, is door de VV in mei 2018 vastgesteld. Daarbij is gestreefd naar een opzet voor de producten die beter aansluit bij de wensen van de VV leden en de VV leden in staat stelt de stukken beter te kunnen analyseren en afwegen. Het onderdeel interne / externe oorzaken is niet in deze opzet opgenomen. Er is inmiddels aan de VV een aanvullende analyse van de jaarstukken 2020 verzonden. In die analyse is wel het onderscheid gemaakt tussen interne en externe oorzaken.	Peeterman / VVD
Jaarstukken 2020	blz 137 Wegen €5 mln overzetting van exploitatie naar investeringen: nav dit punt, in het algemeen: er is beleid vastgelegd in de nota AWA, hoe kan het dat steeds weer zulke grote verschuivingen optreden tussen exploitatie en investeringen? Daarnaast: de hoogte van deze specifieke afwijking roept de vraag op naar nadere toelichting?	Het duurzaamveilig inrichten van wegen brengt onzekerheidsmarges met zich mee ten aanzien van kostenramingen. Uit voorinspecties kunnen onvoorziene zaken naar voren komen die niet in de raming zijn voorzien. Helaas zorgt dit ervoor dat we soms tijdens de rit genoodzaakt zijn om exploitatiegelden om te zetten naar investeringsgelden. We zijn momenteel naar mogelijkheden aan het kijken om hier, ondanks de onzekerheidsmarges, voorspelbaarder in te worden. Onderbezetting binnen het programma wegen is helaas nog wel een belemmerende factor. De vacatures staan inmiddels enkele maanden uit, maar de externe interesse in deze wshd functies is momenteel helaas niet hoog.	Peeterman / VVD

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
Jaarstukken 2020	nav raamkredieten blz 184 (ref ook agendapunt Vervangingsinvesteringen): hoe wordt doelmatige en doeltreffende aanwending van de raamkredieten bewaakt? Gaat de raamkrediet-aanpak worden geëvalueerd?	De bewaking van doeltreffendheid en doelmatigheid vindt, ten opzichte van andere investeringen, op een vergelijkbare manier plaats via ambtelijke voorbereiding en bestuurlijke besluitvorming. Bij elk besluit en faseovergang vindt de toets plaats op de levensvatbaarheid van de investering. (bijvoorbeeld bij het vrijmaken van de kredieten) Bij de grotere projecten vindt er een evaluatie plaats. Over specifiek de evaluatie op de raamkredieten zijn nog geen afspraken gemaakt.	Peeterman / VVD
Jaarstukken 2020	§2.2 Groenbeleidsplan: hoeveel heeft WSHD in 2020 besteed aan groenbeleid? Wanneer worden de financiële effecten van het nieuwe GBP voorgelegd aan de VV?	Beantwoording volgt	Peeterman / VVD
Jaarstukken 2020	Blz. 2 Voor Bestuur en Organisatie is het voordeel € 3,5 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door het lager uitvallen van de personeelskosten en door een hogere personele inzet voor investeringsprojecten waardoor de uren niet ten laste komen van de exploitatie maar geactiveerd worden via de investeringsprojecten. In hoeverre had deze hogere personele inzet kunnen worden voorkomen? Is er dan te voorzichtig begroot?	In 2020 is de formatie uitgebreid. De bezetting van deze formatieplaatsen vergt tijd. Hierdoor is er sprake geweest van een onderbezetting. Dit is in veel gevallen gecompenseerd door gebruik te maken van inhuur. Per saldo is in 2020 niet het volledige personeelsbudget benut. Bij het opstellen van de Burap wordt op basis van de reeds gerealiseerde projecturen en de verwachtingen tot en met het einde van het jaar ingeschat wat de omvang is van de te activeren uren voor dat jaar. De inschatting voor met name het vierde kwartaal is op dat moment lager geweest dan het aantal uur wat uiteindelijk is ingezet voor investeringsprojecten. Dit heeft geleid tot de afwijking die in de Jaarstukken is toegelicht.	Schneider / CU
Jaarstukken 2020	Blz 14: uitvoeren calamiteitenzorg: welke oorzaken liggen ten grondslag, dat hier het resultaat opnieuw niet is gehaald?	In 2020 zijn geplande fysieke OTO-activiteiten voor de calamiteitenorganisatie niet doorgestaan vanwege de coronacrisis. Ook bij andere waterschappen is in 2020 de uitvoering van OTO activiteiten door de coronacrisis aangepast en beperkt uitgevoerd. Voor calamiteitenzorg zijn in 2020 digitale e-learning basisopleidingen ontwikkeld door WSHD. Op grond van de doelstellingen in de Programmabegroting 2021 zijn en worden dit jaar digitaal en beperkt fysiek in de crisisruimte van WSHD opleidingen en trainingen voor sleutelrollen in de calamiteitenorganisatie gegeven. Voor de dijkbewakingsorganisatie van WSHD is in 2020 een OTO-plan 2020-2021 met Gebruikersplan Covid-19 vastgesteld dat door de lockdown ingesteld op 15 december 2020 maar beperkt in uitvoering kon worden genomen. Zo is er een digitale basiscursus ontwikkeld voor iedereen in de dijkbewakingsorganisatie en is er een webinar georganiseerd voor de dijkpostleiders.	Wiersma / PvdA
Jaarstukken 2020	Blz 16: Het programma Voldoende en Schoon Water heeft een voordelig saldo van € 3,3 miljoen. Er is geld doordat er geen afzetlocaties waren, wat betekent dat voor de kwaliteit voor het water, welke kosten bracht dat met zich mee en welke alternatieve locaties zijn er?	De baggerwerkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2021 en grotendeels uitgevoerd in het eerste kwartaal. Kosten vallen nu dus in 2021. Het doorschuiven van deze werkzaamheden heeft geen impact op de waterkwaliteit, nog waren extra maatregelen en dus extra kosten nodig in 2020.	Wiersma / PvdA
Jaarstukken 2020	Waardoor wordt de aanleg van natuurvriendelijke oevers vertraagd?	Dit betreft NVO's die aangelegd worden door derden en waar het waterschap een financiële bijdrage aan levert. Voor de realisatie is het waterschap afhankelijk van deze derden en kan slechts in zeer beperkte mate invloed uitoefenen op de voortgang. Vertraging is opgetreden in projectvoorbereiding bij de gemeente.	Wiersma / PvdA
Jaarstukken 2020	Blz 35: Zorgplicht primaire waterkeringen is niet geheel gehaald: welke consequenties heeft dit?	De consequenties hiervan zijn beperkt. Het onderhoud aan de waterkeringen is wel op orde, evenals onze processen rondom de beoordeling van de waterkeringen (toetsen en inspecteren). De achterstand zit in het op orde zijn van onze administratieve producten en in de administratieve beschrijving van onze werkprocessen. Hierdoor kost het ons meer moeite om te laten zien dat we in control zijn.	Wiersma / PvdA

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
Jaarstukken 2020	Blz 44: 4 KRW maatregelen gerealiseerd: waarom besloten nog openstaande niet meer te programmeren?	Uit de watersysteemanalyse die is uitgevoerd voor het SGBP-3 is gebleken dat een aantal openstaande maatregelen niet meer doelmatig zijn.	Wiersma / PvdA
Jaarstukken 2020	Blz 45: Opgave in landelijk gebied Oudeland van Strijen: norm wordt aangepast, in overleg met de provincie, waardoor de wateropgave vervalt?	De provinciale Waterverordening spreekt over een inspanningsverplichting voor de waterbeheerder en de mogelijkheid om op basis van een gebiedsproces een gebied specifieke norm af te spreken. In gevallen waarin het niet doelmatig is om aan de normering te voldoen, kan het waterschapsbestuur gedeputeerde staten gemotiveerd verzoeken te bepalen dat kan worden afgeweken van de normering (in de Omgevingswet wordt dit straks 'omgevingswaarden' genoemd.)	Wiersma / PvdA
Jaarstukken 2020	Blz.49: Aquon: hieraan dragen wij bij: waarom moeten wij zo lang wachten op duidelijke cijfers bijv. over de Plas van Heenvliet?	Het wachten op de cijfers is niet te wijten aan gebrek aan tijdigheid of kwaliteit van levering van AQUON. De oorzaak zat aan onze kant en betrof onduidelijkheid over bepaalde PFAS-waardes en interpretatie hiervan. De cijfers zijn inmiddels gedeeld.	Wiersma / PvdA
Jaarstukken 2020	Blz 55: Waarom effecten riooloverstorten uitgesteld?	Het onderzoek is uitgesteld door onderbezetting in de formatie en de effecten van het Corona-virus. Gelet hierop zijn werkzaamheden opnieuw geprioriteerd en is dit onderzoek doorgeschoven naar 2021.	Wiersma / PvdA
Jaarstukken 2020	Blz71: Corona is een factor, maar zijn er nog andere redenen waardoor wordt de bijscholing op vele fronten niet gehaald?	Zie beantwoording op uw eerdere vraag "Blz 14: uitvoeren calamiteitszorg: welke oorzaken liggen ten grondslag, dat hier het resultaat opnieuw niet is gehaald?"	Wiersma / PvdA
Jaarstukken 2020	Blz 61: Minder kosten vuilafvoer omdat er minder vuil vrijgekomen is. Neven effecten van corona een extra belasting of juist minder?	De vuilafvoer kent fluctuaties over de jaren heen als gevolg van weersinvloeden en procesomstandigheden. Of er een extra effect van Corona is, is onbekend.	Wiersma / PvdA
Jaarstukken 2020	Blz.174: in welke periode dateert u het stormseizoen ivm de werkzaamheden Keersluis Oud Beijerland en hoe om te gaan met stormen buiten het seizoen?	Het stormseizoen loopt van 1 oktober tot 1 april. De kans op een risicovolle combinatie van een noordwesterstorm met hoge rivierafvoeren is in de overige maanden van het jaar kleiner. Mochten er alsnog uitzonderlijke situaties ontstaan, is er altijd nog de calamiteitenorganisatie.	Wiersma / PvdA
Jaarstukken 2020	Keer op keer worden we "overvallen" door meer belastingopbrengst, meestal door verhoogde WOZ. Feitelijk halen we dan meer geld op dan nodig voor de vastgestelde begroting. Kan bij het vaststellen van de begroting gewerkt worden met de laatste cijfers van WOZ? Het kan toch niet zo zijn dat enkele maanden later "ontdekt" wordt dat de WOZ hoger uitpakt?	Bij het vaststellen van de begroting worden de laatste prognoses van SVHW gebruikt over de WOZ-waarde van het komende jaar.	De Jong / SGP
Jaarstukken 2020	Het resultaat 2020 zoals vermeld in de Jaarstukken bedraagt ruim 18 miljoen. Maandelijks ontvangen wij als VV het zogenaamde dashboard met daarin de actuele ontwikkelingen o.a. met betrekking tot de financiën. Kunt u aangeven waar en op welk moment de VV de prognose voor dit resultaat heeft kunnen vernemen?	Het resultaat van de jaarstukken 2020 heeft u niet uit het dashboard kunnen afleiden.	Wagema-kers / GWK
Jaarstukken 2020	Bij het programma Waterveiligheid p.7 wordt gemeld dat m.b.t. de dijkbewakingsorganisatie in Q1 2021 gestart wordt met de herinrichting. Is dat gelukt?	Dit is deels gelukt. In Q1 van 2021 is voor de leden van de dijkbewakingsorganisatie een klankbordgroep ingesteld voor de herinrichting van de dijkbewakingsorganisatie. Deze klankbordgroep is 22 februari 2021 digitaal bijeengekomen en heeft aandachtspunten voor de herinrichting van de dijkbewakingsorganisatie meegegeven. De herinrichting van de dijkbewakingsorganisatie is in afwachting van herziening van het Calamiteitenbestrijdingsplan Waterkeringen, waarin de bij WSHD benodigde organisatie en werkwijze van de dijkbewakingsorganisatie is beschreven. Herziening van het Calamiteitenbestrijdingsplan Waterkeringen zal plaatsvinden op basis van de Veiligheidsbeoordeling van dijktrajecten van primaire waterkeringen bij WSHD die in 2022 zal worden afgerond en waarin de effecten	Wagema-kers / GWK

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
		van de in 2017 opgeleverde dijkversterkingsprojecten van WSHD in het kader van HWBP-2 zijn meegenomen.	
Jaarstukken 2020	Hoeveel ongevallen en onveilige situaties zijn er binnen WSHD in 2020 gemeld?	In 2020 zijn totaal 78 incidenten geregistreerd/gemeld (uit ARBO-jaarverslag.) Het betrof: 12 Ongevallen waarvan 1 meldingsplichtig aan Inspectie SZW. Dit ongeval is echter preventief gemeld omdat er achteraf alsnog sprake is van ziekenhuisopname én mogelijk van blijvend letsel. Inspectie SZW heeft aangegeven hier geen vervolgonderzoek naar in te stellen. 11 Bijna ongevallen 35 Gevaarlijke situaties 19 Overige meldingen 1 Melding van grensoverschrijdend gedrag door een ingeland.	Wagema- kers / GWK
Jaarstukken 2020	Het is een semantische discussie maar toch: bij het programma Voldoende en Schoon Water p.16 wordt een 'voordelig' saldo gemeld t.g.v. vertraagde werkzaamheden. Niet of nog niet uitgevoerd werk levert niet per definitie een voordeel op. Kan ook nadelig uitpakken!	Betreft opmerking, geen concrete vraag,	Wagema- kers / GWK
Jaarstukken 2020	Binnen het programma Waterveiligheid p.16 wordt gemeld dat de werkelijke kosten voor het project Normtraject 20-3 substantieel lager uitvallen. Hiervoor ontvangen wij subsidie vanuit het HWBP. Lopen we hier een risico op terugbetaling teveel ontvangen subsidie?	HWBP-subsidiegeld is gelabeld geld dat voor het financieren van projectdoelstellingen voor een fase is aangevraagd en ter beschikking gesteld. De definitieve vaststelling van subsidiegeld vindt plaats aan het eind van de betreffende fase op basis van de geleverde prestatie waarvoor subsidie is toegezegd. In het geval dat het definitief vastgestelde subsidiebedrag afwijkt van de toezegging dan zal terugbetaling plaats vinden. Een dergelijke situatie wordt bestuurlijk gerapporteerd.	Wagema- kers / GWK
Jaarstukken 2020	In de tabel belastingopbrengsten worden hogere opbrengsten t.o.v. de begroting 2020 als nadeel gepresenteerd. Kunt u uitleggen waarom dit een nadeel (N) betreft?	In de tabel op pagina 17 van de jaarstukken zijn de voordelen (V) en nadelen (N) abusievelijk verwisseld. De hogere belastingopbrengst betreft uiteraard een voordeel. In de tabellen op pagina 15, de paragraaf belastingen, en bij het programma Algemene Dekkingsmiddelen staat wel een voordeel vermeld.	Wagema- kers / GWK
Jaarstukken 2020	Binnen de diverse programma's wordt melding gemaakt van pilots. Concreet p.27 waar melding gemaakt wordt van een pilot op gemaal Rozenburg. Kunt u in dit specifieke geval aangeven welke concrete implicaties de uitkomsten hebben gehad voor het beleid?	Nog geen. Om "Slim Malen" WSHD-breed te implementeren dient er nog het nodige onderzoek verricht te worden, maar het biedt ons waterschap een mooi perspectief om in de toekomst goedkoper én duurzamer te werken.	Wagema- kers / GWK
Jaarstukken 2020	Op p.28 wordt gemeld dat m.b.t. de Omgevingswet "we alle zeilen moet bijzetten om over ruim een jaar klaar te zijn". Hoe verhoudt deze mededeling tot de presentatie begin dit jaar aan de VV waarin de indruk gewekt werd dat we prima op schema liggen?	WSHD ligt op schema voor de inwerkingtreding van de omgevingswet, zoals ook op pagina 28 van de jaarstukken 2020 gerapporteerd (kolom realisatie per 31-12-2020). De inwerkingtreding van de omgevingswet is een complexe operatie, dus er wordt ook in 2021 nog hard aan doorgewerkt.	Wagema- kers / GWK
Jaarstukken 2020	Op p.62 wordt gemeld bij het programma Wegen dat er geen gebruik gemaakt is van de beschikbaar gestelde subsidies nieuwe korte termijnmaatregelen vanwege gebrek aan capaciteit en de gehanteerde criteria. Hoeveel geld hadden we hiervoor beschikbaar kunnen krijgen en om welke criteria gaat het?	Belangrijkste criteria waren dat sprake moest zijn van nieuwe opgaven die ook nog niet waren voorzien in de begroting. Te allen tijde zijn eigen bijdragen (50%) van de wegbeheerder noodzakelijk. Op de korte termijn waarover werd gesproken was het niet mogelijk de volledige planvorming én bestuurlijke besluitvorming over extra middelen te realiseren. Landelijk was € 100 mln. beschikbaar. Iedere wegbeheerder kon hiervoor een of meerdere aanvragen indienen. Er was geen specifiek bedrag voor het waterschap beschikbaar.	Wagema- kers / GWK
Jaarstukken 2020	Op p.71 wordt gemeld dat het percentage uitgevoerde controles op bestuursrechtelijke handhaving conform doelstelling ligt. In de tabel staat een streefwaarde van 7%, prognose van 9% en realisatie van 4,4% gemeld. Graag toelichting hoe dit conform doelstelling gezien kan worden.	Op basis van kentallen wordt een schatting gemaakt dat 7% van de gecontroleerde zaken zal leiden tot bestuursrechtelijke handhaving, Vervolgens bleek dat de naleving in eerste instantie leek te gaan tegenvallen (9%) ook door Corona veel aandacht voor administratieve controles. Feitelijk bleek dat 4.4% van de gecontroleerden, bestuursrechtelijk is afgedaan. Dat zijn dus minder overtredingen dan "verwacht" en dat is mooi en binnen de doelstelling van 7%	Wagema- kers / GWK

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
Jaarstukken 2020	Op p. 74 wordt gesproken over een 'WAT'. Deze afkorting staat niet in de lijst met afkortingen. Wat is WAT?	WAT = Waterschap Actie Team	Wagema- kers / GWK
Jaarstukken 2020	Op p.88 wordt bijna € 16 miljoen aan openstaande belastingvorderingen gemeld over de periode tot aan 2020. 1. Is er een onderverdeling te maken tussen de categorie ingezetenen, ongebouwd, bedrijfsgebouwd en natuur? 2. Is/wordt hier een voorziening voor getroffen?	1. Beantwoording volgt. 2. Ja, hier is een voorziening dubieuze belastingvorderingen voor gevormd. Jaarlijks wordt deze voorziening geactualiseerd. Per eind 2020 bedraagt de voorziening € 1,8 miljoen (in 2019 € 1,8 miljoen). Zie pagina 131 van de jaarstukken	Wagema- kers / GWK
Jaarstukken 2020	Op p.95 wordt gesproken op over de streefwaarden van de weerstandsratio's. Kunt u per programma aangeven wat de weerstandsratio was op 31-12-2020 en hoe zich deze de afgelopen jaren trendmatig heeft ontwikkeld?	Weerstandsratio per programma 2020: Waterveiligheid: 3,09 A Water: 4,81 A Waterketen: 1,86 B Wegen: 4,88 A 2019: Waterveiligheid: 2,03 A Water: 6,80 A Waterketen: 1,15 C Wegen: 26,54 A 2018: Waterveiligheid: 3,86 A Water: 3,67 A Waterketen: 1,01 C Wegen: 31,08 A	Wagema- kers / GWK
Jaarstukken 2020	Met verwijzing naar mijn 1 ^e vraag bij Waterwerken (achterstanden bij Schoon water zoals gerapporteerd bij Waterwerken 2020) wordt hierbij nogmaals ervoor gepleit om de voorgestelde toevoeging van € 9,164 mln. aan de bestemmingsreserve tariefegalisatie watersysteemheffing te wijzigen / verminderen. Bij de Toelichting Resultaat blijkt dat in 2020 voor 'Voldoende en Schoon Water' bijna € 3,5 mln. te weinig is uitgegeven. Mede gezien de achterstanden bij het halen van de KRW maatregelen, maar ook bij de aanleg van natuurvriendelijke oevers, ziet Water Natuurlijk graag dat het tekort van de genoemde € 3,5 mln. voor Schoon Water in 2021 extra wordt ingezet om deze achterstanden in te halen. 1. Kan de heemraad aangeven of de huidige reserves voldoende ruimte bieden om de gewenste max. 6% tariefstijging (motie van Kempen) op te vangen waardoor de bedoelde € 3,5 mln. inderdaad kunnen worden ingezet om achterstanden in te halen? 2. Kan de heemraad ermee instemmen dat het bedoelde bedrag van € 3,5 mln. wordt ingezet als toevoegingsreserve watersysteem?	Beantwoording volgt.	Lucas / Water Natuurlijk
Jaarstukken 2020	Bij hfdst. 4.5 van de Jaarstukken (Weerstandvermogen) wordt o.m. een overzicht gegeven van de risico's en het risicomanagementbeleid. Daarin is niets aangegeven over het bestaan en het managen van cyberrisico's. Bestaat er voldoende beeld van de (kans op) cyberrisico's bij WSHD? Wel is onder Bestuur en Organisatie een toelichting gegeven bij het bestaan van de Main Equipment Room (MER), en wat er bij uitval van de MER gebeurt, maar daarmee is een overzicht en analyse van cyberrisico's voor geheel WSHD niet in beeld.	De mogelijke informatiebeveiligingsrisico's (cyber is een onderdeel hiervan) zijn voldoende in beeld, de maatregelen van de BIO worden om deze reden ook geïmplementeerd. De vorderingen in de implementatie, welke risico's er zijn wordt continue gemonitord en op gerapporteerd. De digitale infrastructuur houdt zich ook aan de richtlijnen die door het Nationaal Cyber Security Center (NCSC) uitgegeven worden. Hierdoor worden risico's zo laag mogelijk gehouden.	

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Is die waarneming juist? Er wordt in de pers en in vakbladen steeds vaker geattendeerd op de groeiende cyberrisico's: hackers die de complete bedrijfsvoering kunnen verstoren of platleggen. Ook verzekeringsmaatschappijen weigeren sinds enige tijd om cyberrisico's te verzekeren. 2. Is dit (cyber)risico opgenomen in de beschikbaarheid van de MER? 3. Zo niet of niet geheel, welk beleid voert WSHD op dit punt? 4. En indien wel, wordt een voorziening van € 0,6 mln. hiervoor voldoende geacht? 5. Waarop is dat gebaseerd? 6. Kan de heemraad hierover nader informeren? 	<p>Voor wat betreft de Main Equipment Room (MER): WSHD implementeert in 2021 een duo-datacenter strategie, waarbij het ene data center bij uitval het andere data center kan overnemen. Dit twee data center bevindt zich 60 meter boven het maaiveld, dit i.v.m. hoog water risico. WSHD implementeert in 2021 en volgende jaren een harde netwerk scheiding tussen de kantoor automatisering en de technische automatisering. WSHD implementeert in 2021 en volgende jaren technische en organisatie beveiligingsmaatregelen om de cyberrisico's te verminderen. Dit gebeurt onder andere door implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) aangevuld met maatregelen uit de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten (CSIR) t.b.v. de technische automatisering.</p>	
Jaarstukken 2020	<p>Wegen (blz. 12 jaarstukken): Er staat dat uitvoering van groot onderhoud van wegen volgens planning loopt. Een paar regels verder staat echter dat duidelijk is dat een aantal wegen in 2020 niet tot uitvoering komen maar dat in plaats daarvan andere werken zijn opgepakt. Dat kun je toch niet zeggen dat alles volgens schema loopt?</p> <p>Ik neem aan dat er een reden was om de planning van groot onderhoud van de betreffende wegen, die nu niet uitgevoerd zijn, in 2020 te doen. Ik vind het gemak waarmee afgeweken wordt van een planning van groot onderhoud, een zorgelijk signaal over de wijze waarop de organisatie functioneert. Blijkbaar was de planning niet realistisch of heeft men onvoldoende gedaan om de planning te halen. Dat er dan ander werk uitgevoerd is, geeft de vraag welke prioriteit deze werkzaamheden had en hoe er dan besloten is over de uitvoering van deze werkzaamheden.</p>	<p>Als het gaat over het op schema zijn van de uitvoering van het groot onderhoud, heeft dit betrekking op de waterschapsbrede (en bestuurlijk vastgestelde) opgave het percentage D per gemeente niet hoger dan 15% te laten komen. Bij het aanpassen van individuele opgaven gaat het bijvoorbeeld om het alsnog moeten verleggen van kabels en leidingen, noodzakelijk aanvullend (bodem- of asfalt)onderzoek) of afstemming met de omgeving. De aanpak van dergelijke wegen komt dan veelal een jaar later alsnog in uitvoering.</p>	Groshart / Natuur
Jaarstukken 2020	<p>Blz. 14 (handhaving). Er staat: "Het uitvoeren van uitvoeringsprogramma handhaving loopt achter". Blz 93 (zuiveringen) staat: Het risico van het niet voldoen aan vergunningseisen is best hoog met 50%. Het risico van het onvoldoende uitvoeren van preventief onderhoud is zelfs 70%. Blz. 95. Waterketen scoort B op weerstandscapaciteit. Wat wordt gedaan om dit te verbeteren? Zorgelijk omdat dit het programma is waar het meeste geld in omgaat en het risico dus best groot is. Dit zijn allen zorgelijke signalen over het functioneren van de organisatie. Hoe gaat men deze problemen en risico's oplossen? Blz. 14 (handhaving). Er staat: "Het uitvoeren van uitvoeringsprogramma handhaving loopt achter". Blz 93 (zuiveringen) staat: Het risico van het niet voldoen aan vergunningseisen is best hoog met 50%. Het risico van het onvoldoende uitvoeren van preventief onderhoud is zelfs 70%. Blz. 95. Waterketen scoort B op weerstandscapaciteit. Wat wordt gedaan om dit te verbeteren? Zorgelijk omdat dit het programma is waar het meeste geld in omgaat en het risico dus best groot is. Dit zijn allen zorgelijke signalen over het functioneren van de organisatie. Hoe gaat men deze problemen en risico's oplossen? Waterwerken: Er worden best een aantal doelen niet gehaald. Dat wordt erg gemakkelijk geaccepteerd. Voor KRW voldoet geen enkel</p>	<p>De omvang van deze vraag is groot en daardoor lastig om kort schriftelijk terug te koppelen. Zorg over het reilen en zeilen van de organisatie raken het organisatie-ontwikkeltraject en inhoudelijk het huis op orde traject waar separaat over gerapporteerd wordt. Voor de beantwoording van de weerstandscapaciteit wordt verwezen naar uw eerder gestelde vraag "Blz. 95. Waterketen scoort B op weerstandscapaciteit. Wat wordt gedaan om dit te verbeteren?" waarin deze wordt toegelicht.</p>	Groshart / Natuur

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller / fractie
	<p>waterlichaam aan het doel, primaire kring IJsselmonde voldoet niet. Daar wordt aangegeven dat dit voldoet aan de verwachting. Daar wonen echter wel heel veel mensen, waarschijnlijk zelfs meer dan de helft van de inwoners van WSHD. Dus wat gaat men hier op korte termijn aan doen. Regionale keringen zouden in 2020 alle aan de norm voldoen. Dat is niet gehaald door prioriteit bij primaire keringen, organisatieperikelen en corona. Er wordt aangegeven dat het risico beheerst wordt. Beheer en onderhoud zuiveringen had niet werkbare doelstellingen en wordt nu een strategisch onderhoudsplan opgesteld met nieuwe doelstellingen en KPI's. Onduidelijk is hoe het ondertussen staat met het onderhoud. Organisatieverloop is heel groot en er is nog een tekort van 50 mensen op 650, dat is 8%; in 2 jaar tijd is 20% van de organisatie veranderd. Dat is heel zorgelijk, zeker als er ook ergens staat dat het moeilijk is om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden. Gezien het bovenstaande heb ik best zorg over het reilen en zeilen bij WSHD. Goed dat er nu een interim college is maar er moet nog heel veel gebeuren, ook bij de organisatie. Ik heb geen beeld hoe dat nu loopt. Misschien kan daar iets over gezegd worden aan de hand van de bovengenoemde voorbeelden.</p>		
1 ^e Begrotingswijziging 2021	<p>Pag 8: De overloop van werkzaamheden baggeren 2020 is doorgeschoven naar 2021.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zijn alle daarmee gemoeide kosten meegegaan? 2. Zo nee, waarom niet? 3. Zo ja, hoe kan het dan zijn dat er voor deze overlopende werkzaamheden te weinig budget is? 4. In welke mate zijn we weer achterstanden in het baggerwerk aan het oplopen? 	Beantwoording volgt.	Fröling / CU
1 ^e Begrotingswijziging 2021	<p>Investerings programma Water: Pag. 11: bovenaan: Vervangen stuwen: als 0,3 wordt overgeheveld vanuit een oud project, waarom wordt het dan als extra kostenpost opgevoerd? Zou toch budgetneutraal plaats moeten vinden?</p>	<p>Het project "Vervangen stuwen 2020 HoO" is in 2020 deels gerealiseerd en vervolgens afgesloten. Het restant (0,3 mln.) is verplaatst naar het project "Vervangen stuwen 2021 HoO (overloop 2020)". Het budget is daarmee naar de nieuwe investering overgegaan.</p>	Fröling / CU
1 ^e Begrotingswijziging 2021	<p>Programma waterketen: Pag 15: gaat om kleine bedragen, maar ze zijn niet zichtbaar in de tabel. Zou per saldo ergens 0,1 mln. op moeten leveren.</p>	<p>In de 1e begrotingswijziging wordt er op € 100.000 afgerond. De mutaties binnen het programma waterketen leiden tot een negatief resultaat van € 31.293. Het saldo wordt naar beneden afgerond.</p>	Fröling / CU
1 ^e Begrotingswijziging 2021	<p>Wegen: Gaat om juiste begrip: bij de 0,5 mln klein onderhoud die per abuis verkeerd terechtgekomen is, wordt gesproken over: investeringsmiddelen, bestemmingsreserve en HoO verzamelkrediet. Kan aan mij liggen, maar ik snap het niet meer.</p>	<p>Bij het opstellen van het budget Huis op Orde is het budget klein onderhoud (exploitatie) van € 0,5 miljoen per abuis toegevoegd aan het verzamelkrediet Huis Op Orde 2021. Dit wordt in 1e begrotingswijziging 2021 gecorrigeerd door het exploitatiebudget met € 0,5 mln. te verhogen en het verzamelkrediet met € 0,5 mln. te verlagen. Omdat het verhogen van de exploitatie leidt tot aanvullende lasten 2021 wordt voorgesteld om deze verhoging van het exploitatiebudget te dekken uit de bestemmingsreserve wegen.</p>	Fröling / CU
1 ^e Begrotingswijziging 2021	<p>Bestuur: 1. Begrijp ik goed dat detachering 0,3 miljoen meer oplevert dan geraamd, en het budget voor tijdelijke inhuur desondanks met 0,1 mln opgehoogd moet worden? 2. Betekent dit 0,4 mln aan extra uitgaven of 0,2 mln aan extra inkomsten (waar het 0,3 had kunnen zijn.)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er worden meer detacheringen en daarmee meer opbrengsten voor detacheringen voorzien dan bij het opstellen van de begroting bekend (voordeel € 0,3 mln.). Om de capaciteit van de organisatie op peil te houden wordt een gedeelte van de opbrengst gebruikt voor inhuur (extra lasten € 0,1 mln.). Per saldo een voordeel van € 0,2 mln. 2. Zie antwoord 1 	Fröling / CU

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
	<p>3. Vind dit zijn vertaalslag in de onttrekking tariefegalisatie uitbreidingsformatie? Indien niet: waardoor wordt die onttrekking dan wel veroorzaakt?</p> <p>4. Kunnen de plussen en minnen overzichtelijk onder elkaar gezet worden met een relatie naar de plaats waar het saldo verwerkt is?</p>	<p>3. De onttrekking aan de reserve tariefegalisatie uitbreiding formatie is in de initiële en bestuurlijk vastgestelde begroting 2021 opgenomen en heeft betrekking op de uitgaven voor vijf adviseurs en drie programmamanagers (zie ook de jaarstukken 2020). Genoemde reserve heeft geen relatie met genoemde baten van detacheringen of kosten van inhuur.</p> <p>4. Bestuurlijke vraag en is mede afhankelijk van de aanvullende analyse jaarstukken 2020.</p>	
1 ^e Begrotingswijziging 2021	Bestuur: Diverse extra uitgaven worden geraamd op 0,1 mln (verzekeringen, gebouwenbeheer, legionellapreventie) Waar zijn die bedragen op gebaseerd?	Verschillende verzekeringen worden in 2021 opnieuw aanbesteed en gezien de ontwikkeling van de premies op dit moment wordt een stijging verwacht. De verwachte kosten ten aanzien van gebouwenbeheer en legionellapreventie zijn gebaseerd op ervaringscijfers/gemiddelden per pand en m2.	Fröling / CU
1 ^e Begrotingswijziging 2021	Bestuur: Beveiliging fysieke toegang: waarom worden de nog te inventariseren werkzaamheden niet opnieuw aanbesteed en wat zijn de consequenties van het meenemen hiervan in de aanbesteding van deelproject NEN3140?	De werkzaamheden worden samengevoegd met het eerder beoogde deelproject NEN3140 en als één project in de markt gezet. De reden hiervoor is dat uniformiteit van systemen en materialen nodig is bij het verbeteren van de toegang van onze objecten. Uniformiteit is noodzakelijk met betrekking tot onderhoud en beheer van sluitwerk, cilinders/sloten en het beheersysteem. Eén uitvraag is ook nodig in het kader van storingsopvolging, de borging van de gewenste levensduur van 15 jaar en het hebben van het wettelijk verplicht sluitend sleutelplan. Bij een gescheiden aanbesteding is de kans namelijk groot dat er een gelijkwaardig maar afwijkend systeem wordt aangeboden wat WSHD op basis van de aanbestedingsregels niet kan voorkomen. Omdat de inventarisatie nagenoeg gereed is en in beeld is wat qua toegang beveiligd moet worden, voorkomt het in één project aanbesteden extra werkzaamheden om een tweede contract te maken, aan te besteden en te begeleiden.	Fröling / CU
1 ^e Begrotingswijziging 2021	<p>In zijn algemeenheid:</p> <p>a. Diverse werkzaamheden lopen vertragingen op. Waar leidt dat tot problemen van welke omvang? Bv. leegloop van mensuren in 2021 tegen een te verwachten te hoge raming van menskracht in 2022?</p> <p>b. Kunnen we een overzicht krijgen van de geraamde investeringen op het gebied van ICT op alle onderdelen, ttv de informatieve bijeenkomst in het watersnoodmuseum, en het verloop daarvan: wat is er gerealiseerd, tegen welke geraamde en werkelijke kosten, wat is er nog niet gerealiseerd, wat is er aan extra posten bijgekomen. Waar staan we nu en wat betekent dit voor nu en de toekomst? (Nb: kan komen te vervallen als ik er al eerder om gevraagd heb en het mogelijk ook ontvangen heb, maar daar geen actieve herinnering aan heb ;-)</p> <p>c. Wordt bij het niet meer beschikbaar zijn van verouderde onderdelen, nagedacht over het zelf laten vervaardigen van die onderdelen, al dan niet via printtechniek? (Nav opm. Pag 17 beluchtingscompressor Dokhaven)</p>	Beantwoording volgt.	Fröling / CU
1 ^e Begrotingswijziging 2021	<p>Het voorstel is zomaar 14% minder investeren van 55 mio naar 47,5 mio.</p> <p>Wat is de reden van verlaging van investeringen? Te weinig capaciteit?</p> <p>Welke oorzaken zijn hiervoor te benoemen?</p> <p>Hoe komt het dat de investeringen bij Water afnemen, denkend aan de nog te realiseren doelen?</p> <p>We menen dat er nog veel investeringen te gaan zijn vanuit Huis op Orde, de wateropgave enz.</p>	De totale omvang van de te treffen maatregelen neemt doorgaans niet af. Het betreft hier voornamelijk het verschuiven (van een deel) van de investeringen van het jaar 2021 naar het jaar 2022 of het bijstellen van de financiële prognose. Slechts sporadisch vervalt een maatregel, zoals de regionale kering Dirksland. De oorzaken van de verschuivingen van de investeringen naar 2022 zijn divers. Een langer benodigde onderzoeksfase of aanbestedingsfase zijn voorbeelden. Een aanbestedingsvoordeel is een voorbeeld waarbij de maatregel inclusief de planning onveranderd blijft, maar waarbij de prognose wel naar beneden wordt bijgesteld.	De Jong / SGP

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
Vervangingsinvesteringen 2021/3	Ik meen vast te moeten stellen dat er een afwijking van 25% zit in de geraamde en de werkelijke kosten van het wegenonderhoud. Nu meen ik begrepen te hebben dat die ramingen niet zo lastig zijn omdat ze gebaseerd zijn op normbedragen. Dat roept de volgende vragen op: 1. Is mijn waarneming juist? 2. Wat is de oorzaak van deze afwijkingen? 3. Hoe kan een dergelijke grote afwijking voorkomen worden?	<ol style="list-style-type: none"> 1. De waarneming is op zich juist als het gaat om enkele deelprojecten. De vervangingsinvesteringen wegenonderhoud (het groot onderhoud) wordt besteed aan circa 40 deelprojecten per jaar. Een deelproject heeft meestal een financiële omvang van € 50.00,- tot 500.000,-. In de financiële totaal omvang van de 40 projecten worden alle financiële mee- en tegenvallers op jaarbasis grosso modo met elkaar vereffend en is niet/nauwelijks sprake van een overschrijding. Omdat de vervangingskredieten niet op programmaniveau maar per deelproject worden vrijgemaakt moeten grote afwijkingen per investering (meer dan 10%) opnieuw door de VV worden bekrachtigd en bij veel meevallers kunnen extra wegvakken worden toegevoegd. In principe worden op programmaniveau uiteraard wel de jaarlijks geraamde m2 asfalt vervangen. 2. De CROW methodiek vormt de basis van het proces om te komen tot een programmering waarbij de individuele projecten met hun initiële benoemd zijn. Deze deelprojecten worden indicatief geraamd op basis van vuistregels waarbij in de regel geldt een financiële bandbreedte van +/- 30% op projectniveau, maar waarbij het programma op totaalniveau binnen het totaalbudget gerealiseerd wordt. Daarna wordt de aannemer gevraagd om een offerte per project waarbij nauwkeurig onderzoek wordt gedaan (bijvoorbeeld met boringen) met een bandbreedte van respectievelijk 20% en 10%. Op basis van alle projectramingen tezamen wordt op programmaniveau bijgestuurd door projecten uit te stellen of nieuwe toe te voegen. Dit bijsturen is ook afhankelijk van eventueel opgetreden risico's waardoor projecten noodgedwongen naar achteren schuiven. 3. Dat kan door een extra stap in te voegen waarbij vooraf intensief de initiële scope wordt onderzocht. Daarmee wordt de raming nauwkeuriger per project. Dit vraagt om een langere doorlooptijd waarbij ook aanvullende kosten gemoeid zullen zijn. Op programmaniveau van groot onderhoud zal daardoor minder m2 asfalt per jaar gerealiseerd kunnen worden. Vanwege de bij antwoord 1 gegeven uitleg is het op jaarbasis ook niet nodig. Wel zal vanaf 2022 naar verwachting worden gewerkt met zogenaamde regio bundelkredieten (aantal deelprojecten in een regio per krediet) waarbij dit grote voordelen oplevert om te kunnen vereffenen. Hierdoor worden grote afwijkingen van 25% per investeringskrediet in de toekomst voorkomen. 	Fröling / CU
Kaderbrief 2022	In de kadernota wordt op diverse plaatsen gesproken over meer en minder kosten. Kan er een indicatie gegeven worden van de orde van grootte waaraan we dan moeten denken?	Via de Kaderbrief 2022 worden bestuurlijk de kaders, de 'buitenranden', meegegeven voor het opstellen van de komende Programmabegroting. De concretisering van de toe- en afnames worden uitgewerkt bij de begroting.	Fröling / CU
Kaderbrief 2022	Hoe zit het met de opgave waterberging en de kosten daarvan? Is het mogelijk om daar op een simpele manier inzage in te geven?	De kosten voor het oplossen van de wateropgave zijn in het bestuursvoorstel dat in 2020 voorlag ingeschat op ongeveer 75 miljoen. Dit betreft investeringskosten. Komend jaar worden de eerste meer verfijnde inschattingen voor deelprojecten verwacht.	Fröling / CU
Kaderbrief 2022	Waarop is de indexering van kosten van 2% gebaseerd?	Genoemde indexering is een indexering die gehanteerd wordt voor de materiele lasten. Omdat de activiteiten van WSHD niet in één index te vangen zijn, wordt de indexering afgeleid van de inflatie.	Fröling / CU
Kaderbrief 2022	WBP en wegenbeheerplan: regelmatig wordt er gesproken over het samenvoegen daarvan. Het lijkt mijn fractie toch dat we als VV daarover gaan. Wanneer is besluitvorming daarover door de VV voorzien?	Momenteel werken we aan het actualiseren van het Wegenbeheerprogramma. Binnenkort organiseren we hierover ook een informatieve/beeldvormende bijeenkomst met de VV. De uitkomsten van de actualisering van het Wegenbeheerprogramma zullen na de zomer worden ingevoegd in het Waterbeheerprogramma, zodat één	Fröling / CU

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
		integraal beleidskader voor al onze taken ontstaat. De definitieve vaststelling van het WBP (inclusief het onderdeel wegen) staat gepland voor de VV van november 2021.	
Kaderbrief 2022	Hoe kan het dat bij Voldoende en Schoon Water een neerwaartse bijstelling haalbaar is? Als we denken aan de doelen ivm wateropgave, klimaatopgave en de KRW doelen.	De kosten voor grote opgaven zoals de KRW en de Wateropgave betreffen investeringskosten en drukken dus niet op de exploitatiebegroting voor het komend jaar. Na uitvoering van de projecten zullen de kapitaallasten zichtbaar worden in de exploitatiebegroting.	De Jong / SGP
Kaderbrief 2022	Er wordt nu uitgegaan van 6% lastenstijging per jaar tot 2025. Kan het college een doorkijk over 10 jaar opstellen ivm nivellering kostenstijgingen?	Dit is een bestuurlijke vraag. Genoemde 6% is gebaseerd op de meerjarenraming zoals opgenomen in de programmabegroting 2021-2025. Bij de komende begroting zal de periode tot en met 2026 doorgerekend worden. Daarbij zal nivellering naar aanleiding van de motie van Kempen meegenomen worden. Een betrouwbare doorkijk over 10 jaren is, vanwege alle onzekerheden, niet haalbaar. Waarbij opgemerkt dat de Waterschapswet een meerjarenraming van +3 jaar vereist. WSHD hanteert +4 jaar.	De Jong / SGP
Kaderbrief 2022	§2.2 Groenbeleidsplan: hoeveel heeft WSHD in 2020 besteed aan groenbeleid? Wanneer worden de financiële effecten van het nieuwe GBP voorgelegd aan de VV?	Beantwoording volgt.	Peeterman/ VVD
Kaderbrief 2022	T.a.v. speerpunt 'Voldoende en schoon water' vraagt de fractie van Water Natuurlijk zich af waarom er niet meer wordt ingezet op het behalen van de KRW doelen in 2027. In 'Waterwerken' en de Jaarrekening 2020 is vermeld dat de doelen niet zijn resp. worden gehaald, waardoor er dus achterstanden zijn. Wat er van zij dat nu een realistische, afgestemde begroting zou zijn opgesteld voor de komende jaren, kennelijk zijn de ambities of noodzakelijke doelen onvoldoende richtinggevend weergegeven. 1. Is de heemraad het ermee eens dat een vermindering van de begrote cijfers de achterstanden slechts zullen vergroten? 2. Kan de heemraad aangeven of hij bereid is om inderdaad meer in te zetten om de achterstanden bij 'Schoon en voldoende water' in te halen?	Beantwoording volgt.	Lucas / Water Natuurlijk
Buiten vergaderingen om:			
Calamiteitenplan / opleiding	Graag ontvang ik het Supplement Opleiden, Trainen en Oefenen (e.e.a. naar aanleiding van beantwoording van mijn eerdere vragen over het Calamiteitenplan).	Supplement is in concept gereed en wordt naar verwachting in mei ter informatie aan VV verstrekt.	De Sutter / HDN
Mest bij watergang	Bij een bezoek aan locatie 5 uit het voorstel "Optimalisatie Compenserende Maatregelen Kierbesluit". Zie onderstaand kaartbeeld (bijlage). Constaterde ik dat op het perceel bij de ter plekke gelegen stuw drijfmest was geïnjecteerd tot op de in steek van de watergang. Dat lijkt mij ongewenst. Het gaat om een perceel dat zo te zien niet commercieel gebruikt wordt. Mogelijk in eigendom bij het waterschap. Gelet op de hoeveelheid mest die bovenop de bodem is blijven liggen krijg ik de indruk van dumping. Zie onderstaande foto's: Vragen: Is het betreffende perceel eigendom van WSHD? Zo ja, is dit aan derden in gebruik gegeven? Wat zijn dan de voorwaarden? Is het toegestaan om op deze manier daar mest uit te rijden en wat	Het perceel is eigendom van WSHD en is verpacht In het pachtcontract tussen verpachter (WSHD) en pachter zijn geen eisen opgenomen op het vlak van bemesting. Dit pachtcontract loopt van 2019 tot 2025. De voorwaarden waaraan voldaan moet worden vallen derhalve alleen binnen de regels van het activiteitenbesluit Hierop is ter plaatse door Toezichhouders/handhavers vastgesteld dat conform de eisen de mest is toegepast , maar dat over een lengte van 30 meter de teelt/mest vrije zone is overtreden(te weten Artikel 3.80 Activiteitenbesluit). De pachter is hierop (telefonisch) aangesproken en ontvangt hierover een waarschuwingsbrief vanuit de afd VTH, om herhaling te voorkomen.	Kievit / Natuur

Onderwerp	Vraag	Antwoord	Steller/ fractie
	wordt er eventueel gedaan aan handhaving? zie meer foto's in bijlage		
Vragen snoei Sommelsdijk	<p>Er worden dezer dagen bomen gesnoeid langs de buitendijk nabij de Gorsweg bij Sommelsdijk door GKB in opdracht van het waterschap. Met een hoogwerker worden dikke takken van de ter plekke staande populieren gezaagd. Deze vallen gedeeltelijk in het dijktaalud, op de slootkanten en in de sloot. Vervolgens worden deze takken met een kraan op hopen gezet waarna ze worden versnipperd.</p> <p>Uit een gesprek met de uitvoerende mensen heb ik vernomen dat GKB verantwoordelijk is voor de naleving van de Wet Natuurbescherming en dat de faunacheck wordt gedaan door de man op de hoogwerker of in de kraan. Er werden nauwelijks nesten aangetroffen. Zo ver het oog reikte waren er ook geen bomen ongemoeid gebleven. Aan mogelijke broedende vogels in de sloot of in de slootkanten werd zo te zien geen aandacht besteed. Deze waren ook kansloos als er eerst een lading zware takken terecht komt die vervolgens met een kraan worden verwijderd. Het is vanuit een hoogwerker of een kraan ook niet mogelijk om na te gaan of er broedende vogels zijn.</p> <p>Volgens vogelkundigen broeden normaal gesproken in dergelijke bomen: buizerd, zwarte kraai, ekster, grote bonte specht maar ook kleinere soorten als putter en tjiftjaf. Op de bodem onder bomen en in de slootkant kunnen soorten als wilde eend, meerkoet, waterhoen, patrijs, fazant, graspieper en gele kwikstaart verwacht worden. De bomenrij grenst ook direct aan een N2000 gebied waar soorten als grutto, Kievit en tureluur broeden.</p> <p>Door het werk midden in de broedtijd uit te voeren is het zeer aannemelijk dat broedende vogels verstoord worden. Het lijkt er op dat de gedragscode niet afdoende gevolgd is en dus de wet Natuurbescherming overtreden wordt.</p> <p>De gedragscode (hoofdstuk 4.4.4) stelt dat dergelijke werkzaamheden bij voorkeur buiten de broedtijd (15 maart-15 juli) moeten plaatsvinden. Het kan ook in het broedseizoen als zich dan geen broedende vogels in het terrein bevinden. Tevoren dient een ecologisch onderzoek plaats te vinden volgens de richtlijnen van hoofdstuk 3.4 en een ecologisch werkprotocol opgesteld worden.</p> <p>Vragen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heeft wshd de verantwoordelijkheid voor het naleven van de gedragscode gedelegeerd naar de aannemer? Op welke wijze? 2. Hoe verzekert wshd zich van de naleving van de gedragscode? 3. Is er ecologisch onderzoek gedaan waaruit blijkt dat aan de voorwaarde om in het broedseizoen te mogen werken is voldaan? 4. Graag ontvangen wij het rapport van het ecologisch onderzoek en het ecologisch werkprotocol zoals die voorgeschreven zijn in de gedragscode. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ja. In het bestek zijn de flora en faunamaatregelen en voorzieningen beschreven. Door middel van het werkprotocol wat opgesteld wordt op basis van de gedragscode worden de afspraken vastgelegd. 2. Door middel van regulier/structureel overleg en controle op naleving van het ecologisch werkprotocol door de toezichhouders van de afdeling Beheer & Onderhoud. 3. Door het naleven van de gedragscode en werkprotocol wordt er invulling gegeven aan de verplichtingen vanuit de wet- en regelgeving. 4. Het logboek en protocol worden als bijlage 4 toegevoegd. <p>Extra toelichting: Deze bomen hadden al eerder gesnoeid moeten worden (betreft achterstallig onderhoud). Vanuit onze zorgplicht heeft er een afweging plaats gevonden om deze werkzaamheden nu toch uit te voeren (met inachtneming van de vigerende wet- en regelgeving). Voor toekomstige snoeiwerkzaamheden aan bomen langs waterkeringen zal dit voor het gesloten seizoen (1 oktober) plaatsvinden en niet in het voorjaar, hiermee wordt voorkomen dat we in het broedseizoen werkzaamheden uitvoeren op deze locaties. Dit is opgenomen in de werkplanning voor de toekomstige werkzaamheden.</p>	Kievit / Natuur

Bijlagen:

1. **Vragen/antwoorden VVD maart 2021 Nationaal Park NLDelta** zie volgende pagina
 2. **Monitoringsgegevens van meetpunt in de Plas van Heenvliet** separaat bijgevoegd
 3. **Memo Voortgang Huisvestingsplannen** separaat bijgevoegd
 4. **Logboek/protocol zoals voorgeschreven in gedragscode Wet natuurbescherming** (separaat bijgevoegd)
-

Bijlage 1 Vragen en antwoorden VVD-dhr. Van Oorschot maart 2021:

Toelichting:

Nederland kent verschillende typen natuurgebieden en -parken, ieder met zijn eigen juridische kader gebaseerd op nationale en/of internationale regelgeving. Daarnaast wordt de (interpretatie van) regelgeving rond natuur, natuurbeleid en natuurbeheer gevormd door rechterlijke uitspraken op initiatief van burgers en belangenorganisaties. De Nationale Parken Nieuwe Stijl worden, als zij tot stand komen, een nieuwe loot aan de stam. De creatie van deze nieuwe loot is ingezet met de aanneming van een motie van de Tweede Kamerleden Jacobi en Van Veldhoven in november 2013 die de toenmalige staatssecretaris Sharon Dijksma oproep om de Nationale Parken te versterken, zichtbaarder te maken en te vergroten. Een jaar later dienden beide Kamerleden een notitie in om samen met belanghebbenden van de Nationale Parken een sterk merk te maken en daar een nieuwe standaard voor te ontwikkelen. Sindsdien zijn grote stappen gezet. Verschillende commissies onder voorzitterschap van prof. mr. Pieter van Vollenhoven bogen zich over de opgave. Op ambtelijk niveau werd het Nationale Parken Bureau (NPB) ingesteld door de minister van LNV in 2017. Het NPB vervult een voortrekkersrol. Onder andere is door het NPB de gevraagde nieuwe standaard geformuleerd. De Nationale Parken Nieuwe Stijl hebben verreikende ambities en doelstellingen op het gebied van natuur, landschap, cultuur en nationale opgaven aangaande stikstofreductie, klimaat en verduurzaming van de landbouw. Zij zijn van een geheel andere aard dan de 21 reeds bestaande Nationale Parken. Bovendien is de omvang van de beoogde Nationale Parken Nieuwe Stijl onvergelijkbaar met die van bestaande Nationale Parken. Het beoogde territorium van NLDelta omvat grote gebieden waar menselijke activiteiten (wonen) en bedrijvigheid nu de toon zetten. Dit betekent dat instemming met de statusaanvraag voor de aanwijzing van nationaal park NLDelta niet lichtvaardig kan plaatsvinden. Om als lid van de verenigde vergadering een afgewogen oordeel te kunnen vormen over de reikwijdte en consequentie van het opgaan van ons waterschap in een NPNS dient er volledige duidelijkheid te zijn over de juridische grondslag van de aanwijzing en de consequenties daarvan op allerhande gebieden, waaronder in ieder geval de ruimtelijke/planologische gevolgen en governance- en financieringsvraagstukken. Met de antwoorden op onderstaande vragen wil de VVD op deze belangrijke punten geïnformeerd worden

Vragen/antwoorden:

Juridische grondslag Nationaal Park Nieuwe Stijl

1. Is het college bekend met de samenwerkingsovereenkomst NLDelta d.d. 14 maart 2017 tussen het Wereld Natuurfonds Nederland, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Gemeente Dordrecht, Provincie Noord-Brabant en Provincie Zuid-Holland ('de SOK')?

Antwoord: Het is het college bekend dat in maart 2019 een samenwerkingsovereenkomst NLDelta getekend is door het Wereld Natuurfonds Nederland, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, de Gemeente Dordrecht en de provincies Noord-Brabant en Zuid-Holland.

2. De SOK bevat een definitie van het begrip 'Nationaal Park Nieuwe Stijl' ('NPNS'). Deze definitie omvat een verwijzing naar de 'standaard Nationale Parken' ('de standaard'). Is het juist dat de standaard voor de gebiedsaanduiding Nationaal Park een werkversie betreft van mei 2018? Zo ja:
 - Welke aanpassingen op de in de standaard geformuleerde 12 criteria zijn nog te verwachten?
 - Op welke termijn zal de definitieve versie van de standaard gereed zijn?
 - Welke zeggenschap en/of inbreng heeft ons waterschap bij de opstelling van de definitieve versie van de standaard?
 - Op welke wijze wordt de definitieve standaard juridisch geborgd? Gebeurt dit op nationaal, provinciaal of gemeentelijk niveau?

Antwoord

Ja dit is juist.

- De standaard wordt in opdracht van het ministerie van LNV geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie zal worden bekeken of, en zo ja hoe, de standaard zal worden aangepast.
- Het ministerie van LNV verwacht begin 2023 een definitieve versie gereed te hebben.
- Hoe het evaluatieproces exact zal worden vormgegeven staat nog niet vast, maar het is zeer waarschijnlijk dat de provincies om input worden gevraagd bij deze evaluatie.
- Hoe de standaard juridisch wordt geborgd hangt o.a. af van de uitkomst van de evaluatie, het zal op nationaal niveau gebeuren.

3. Is het college van mening dat de definitie van NPNS in de SOK, inclusief de standaard, overeenkomt met het begrip 'Nationaal Park' in art. 8.3 van de Wet natuurbescherming (Wnb), welk artikel de juridische grondslag vormt van de concept statusaanvraag voor de aanwijzing van NLDelta tot Nationaal Park? Zo nee, tot welke problemen kan deze incongruentie tussen de verschillende definities leiden?

Antwoord

Het college is van mening dat dit begrip overeenkomt.

4. Artikel 8.3 Wnb vereist voor de aanwijzing door de minister van een gebied tot Nationaal Park dat voldaan is aan minimaal een van de drie vereisten geformuleerd in lid 2 sub a. Op welk(e) van deze vereisten is de concept-statusaanvraag gestoeld?

Antwoord

1°. waarin zich een of meer ecosystemen bevinden die niet wezenlijk zijn aangetast door menselijk gebruik;

2°. waarin zich dier- en plantensoorten, geomorfologische locaties en habitats bevinden die een bijzonder natuurwetenschappelijk, educatief en recreatief belang vertegenwoordigen, of;

3°. dat een natuurlijk landschap van grote schoonheid omvat.

De concept-statusaanvraag is vooral gestoeld op de aanwezigheid van één of meer ecosystemen die niet wezenlijk zijn aangetast door menselijk gebruik (het eerste vereiste) en de aanwezigheid van dier- en plantensoorten, geomorfologische locaties en habitats die een bijzonder natuurwetenschappelijk, educatief en recreatief belang vertegenwoordigen (het tweede vereiste). De aanwezigheid van een natuurlijk landschap van grote schoonheid (het derde vereiste) is ondersteunend. De minister van LNV besluit over de statusaanvraag. Als de minister besluit de statusaanvraag toe te kennen zal zij/hij daarbij aangeven op basis van welke kenmerken/vereisten dit is gestoeld waarbij hij/zij zich uiteraard baseert op de aanvraag. Dat kan minimaal één van de drie kenmerken zijn, maar dat kunnen ook alle drie de kenmerken zijn.

5. Artikel 8.3 Wnb vereist voorafgaand aan de aanwijzing door de minister van een gebied tot Nationaal Park dat "het behoud van de wezenlijke kenmerken van het gebied is verzekerd".

- Welke elementen in de concept statusaanvraag hebben te gelden als deze (voor de aanvraag reeds bestaande) 'wezenlijke kenmerken'?
- Hoe zijn deze 'wezenlijke kenmerken' momenteel verzekerd?

Antwoord

- De bestaande natuurgebieden in NLDelta bevatten de 'wezenlijke kenmerken' op basis waarvan de status van Nationaal Park wordt aangevraagd. Deze natuurgebieden zijn in de concept statusaanvraag (zie website www.nldelta.nl) in de kaart op bladzijde 34 en 35 aangegeven met groen, legenda eenheid bestaande natuur – NNN (NB: tot de bestaande natuurgebieden behoort ook het water van de N2000 gebieden Voordelta, Haringvliet en Biesbosch). Buiten de NNN begrenzing zijn er ook enkele 'kenmerken' wat betreft landschap en cultuurhistorie die de minister mogelijk als 'wezenlijk kenmerk' voor het Nationaal Park aanwijst, zoals het Schurvelingen landschap op de kop van Goeree.
- De 'wezenlijke kenmerken' binnen de bestaande natuurgebieden zijn verzekerd door de bescherming die in de provinciale verordeningen aan NNN gebieden zijn toegekend, tevens zijn de natuurlijke kenmerken van de N2000 gebieden extra beschermd op grond van de Wet Natuurbescherming. Naast de NNN gebieden hebben de Provincies (cultuurhistorisch) waardevolle landschappen benoemd (bijvoorbeeld het Schurvelingen landschap) die een hoge mate van bescherming kennen door het Ruimtelijke Kwaliteitsbeleid (klasse 1 gebieden in de Kwaliteitskaart van de Provincie).

6. De standaard bevat in criterium 11 de bepaling dat elke NPNS een duidelijke en wervende ambitie moet hebben waarmee invulling wordt gegeven aan het streefbeeld van Nationale Parken. In de bijbehorende toelichting wordt opgemerkt dat in het ambitiedocument moet zijn opgenomen welke "wezenlijke kenmerken het gebied zou moeten verkrijgen". Betekent dit dat de bestaande wezenlijke kenmerken als vereist in art. 8.3 Wnb aan verandering onderhevig zullen zijn in de toekomst? Wat betekent dit voor de borging?

Antwoord

De wezenlijke kenmerken zullen waarschijnlijk aan verandering onderhevig zijn: in een delta (maar ook daarbuiten) heeft klimaatverandering immers invloed op de natuurwaarden. Met betrekking tot natuur heeft NLDelta de ambitie dat deze ook bij veranderend klimaat waardevol blijft. Het in standhouden van natuurwaarden - ook bij veranderend klimaat - is geborgd door de instandhoudingsdoelstellingen die gelden voor de N2000 gebieden.

7. Is het college bekend met het rapport van de Commissie Realisatie Natuurverkiezing onder voorzitterschap van prof. mr. Pieter van Vollenhoven getiteld 'Wanneer een Nationaal Park?' d.d. 9 juni 2017?

Antwoord

Het college is bekend met het rapport van de Commissie Realisatie Natuurverkiezing onder voorzitterschap van prof. mr. Pieter van Vollenhoven getiteld 'Wanneer een Nationaal Park?' d.d. 9 juni 2017.

8. Is het college bekend met de kritiek die deze commissie daarin uit op de criteria van art. 8.3 Wnb in het licht van de gedachten achter het NPNS? Zo ja, deelt het college de mening van de genoemde commissie dat de UNESCO Wereld Erfgoed criteria beter aansluiten bij de NPNS dan de nu gehanteerde categorisering van de International Union for the Conservation of Nature (IUCN) waarbij pure wildernis en biodiversiteitswaarden voorop staan?

Antwoord

Of het college deze mening van de genoemde commissie deelt is niet relevant: de criteria die het ministerie van LNV hanteert zijn richting gevend.

9. Nederland is aangesloten bij de IUCN. Nationale Parken vallen onder de categorisering die de IUCN hanteert voor beschermde gebieden. In hoeverre kunnen door de IUCN opgestelde internationale en nationale milieustandaarden en -beleid voor Nationale Parken via de (definitieve) standaard doorwerken in het toekomstige beschermingsregime van NLDelta, eventueel na rechterlijke tussenkomst op instigatie van belangenorganisaties?

Antwoord

De IUCN heeft een 'handreiking' opgesteld, het nakomen van deze handreiking kan niet worden afgedwongen. De Nederlandse wetgeving is leidend.

10. Criterium 1 van de standaard bepaalt dat een NPNS een "natuurlijke omvang" heeft die wordt bepaald door de begrenzing van een aaneengesloten landschapsecologische of landschappelijke eenheid waarbinnen één of meerdere natuurkernen liggen waarvan er ten minste één een omvang heeft van minimaal 1000 ha. De onderstaande vragen richten zich op (het proces van) de bepaling van deze 'natuurlijke omvang' van NLDelta:

- Is het college bekend met de presentatie 'begrenzing NLDelta' d.d. 12 juni 2020? (hierna 'presentatie Begrenzing') welke zich bevindt op de site NLDelta.nl?
- De presentatie Begrenzing (dia 5) onderscheidt in het op te richten NPNS natuurkernen, landschapszones en ontwikkelzones. Kan het college aangeven hoe binnen het grondgebied van ons waterschap deze kernen en zones verdeeld zullen worden?
- Op dia 6 van de presentatie Begrenzing staat vermeld dat de precieze inhoud en invulling van de verschillende zones uiteindelijk "aan de partners van NLDelta" is. Wordt hiermee bedoeld dat iedere gemeente c.q. waterschap zelf de invulling van het eigen grondgebied vormgeeft of geschiedt dat bij meerderheidsbesluit en/of unanimitéitsbesluit van de 'partners'?
- Wie zijn de 'partners van NLDelta'?
- De presentatie Begrenzing schetst 6 voorstellen voor mogelijke contouren van het toekomstige Nationale Park NLDelta met een beschrijving van de voor- en nadelen waarbij 11 elementen in ogenschouw zijn genomen. Waarom zijn deze 6 voorstellen niet - bij voorkeur voorafgaand aan de opstelling van de concept statusaanvraag - aan de verenigde vergadering gepresenteerd met een toelichting op de diverse voor- en nadelen, met name op de kennelijk bestaande "politieke gevoeligheid"?
- Op basis van de concept statusaanvraag lijkt er gekozen te zijn voor scenario 3b (omvang op basis van gemeentegrenzen zonder Grevelingen en Volkerak), welk voorstel een afgeleide is van scenario 2 (omvang op basis van gemeentegrenzen). Kan het college toelichten waarom de keuze is gevallen op dit scenario, mede gezien de overweging dat zij niet voldoen aan de criteria voor NPNS en politiek gevoelig zijn?
- Is het college bereid deze presentatie Begrenzing alsnog te presenteren en toe te lichten aan de verenigde vergadering?

Antwoord

- Het college is bekend met de presentatie 'begrenzing NLDelta' d.d. 12 juni 2020 die zich op de site van NLDelta bevindt.
- Het onderscheid tussen de natuurkernen, landschapszones en ontwikkelzones is een denkmodel van het Nationale parkenbureau dat gebaseerd is op de Unesco Man and Biosphere aanpak en bedoeld ter ondersteuning van duurzame ontwikkeling. NLDelta heeft dit model niet letterlijk overgenomen. Er zijn natuurkernen binnen NLDelta - namelijk de begrensde N2000 gebieden en de NNN gebieden - maar het onderscheid tussen een landschapszone en ontwikkelzone lijkt binnen NLDelta weinig toe te voegen en wordt daarom niet gemaakt.
- Hiermee wordt bedoeld dat iedere gemeente c.q. waterschap zelf invulling blijft geven aan het ruimtelijk beleid op het eigen grondgebied. NLDelta wordt geen organisatie die bevoegdheden van partijen kan overnemen of partijen kan dwingen haar bevoegdheden op een bepaalde wijze in te zetten.
- Met de partners die op dia 6 staan genoemd worden de toekomstige deelnemers aan NLDelta bedoeld.
- De verschillende scenario's zijn opgesteld met als doel om ambtelijk verschillende denkrichtingen te verkennen en op basis daarvan een voorstel te maken dat zoveel mogelijk pluspunten bevat, de scenario's zijn niet opgesteld om de politieke besluitvorming te faciliteren.
- De gekozen begrenzing is een combinatie van scenario's: op basis van ambtelijke verkenningen leek scenario 5 de meest consistente oplossing om de begrenzing te laten aansluiten bij de ambities van NLDelta. Daarnaast bleek er het meeste draagvlak om het Volkerak-Zoommeer en de Grevelingen niet in de begrenzing op te nemen (scenario 3b). Tevens zijn er elementen uit scenario 4 (landschapsecologische eenheid) verwerkt om dicht bij de standaard te kunnen blijven. Het voorkeursmodel dat op basis van ambtelijke verkenningen is opgesteld was onderdeel van een eerste concept statusaanvraag, begrenzing en ambities kunnen immers niet los van elkaar worden gezien. Dit concept is in oktober 2020 bestuurlijk getoetst aan de bestuurlijke regiegroep (NLDeltafel). Tijdens en na deze bijeenkomst zijn veel opmerkingen op concept

statusaanvraag gemaakt, maar niet ten aanzien van de voorgestelde begrenzing. Na de NLDelta is het aangepaste concept aan de betrokken stakeholders voorgelegd. Daar bleken toch bezwaren tegen de voorgestelde begrenzing te bestaan. Het is altijd de opzet geweest om eerst het draagvlak onder de betreffende stakeholders te toetsen voordat de besluitvorming verder zou worden ingezet.

- De presentatie Begrenzing is wegens voortschrijdend inzicht/ voortschrijdende consultatie inmiddels achterhaald. Het college is bereid om een aangepaste presentatie Begrenzing aan de verenigde vergadering toe te lichten nadat de uitgebreide stakeholderconsultatie van NLDelta is afgerond en verwerkt.

11. Is het college bekend met het eindrapport van de Commissie Verkenning Nationale Parken onder voorzitterschap van prof. mr. Pieter van Vollenhoven van 30 september 2020 ('het Eindrapport')?

Antwoord

Ja.

12. In paragraaf 3.3. van het Eindrapport komt de Commissie tot vijf potentiële NPNS in Nederland. De Zuidwestelijke Delta vanaf de Biesbosch tot en met de zone voor de kust van Zeeland is er daar één van. De begrenzing van dit beoogde park wordt getoond op een kaart op pg. 23 van het rapport. Slechts de koppen van de Zuid-Hollandse en Zeeuwse eilanden vallen binnen de door de Commissie geschetste contouren. De Commissie merkt in dat verband uitdrukkelijk op:
De Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden met hun havenstadjes hebben een grote culturele rijkdom en laten de strijd tegen de zee zien. Vanwege de huidige economische en agrarische ontwikkeling op de eilanden passen deze niet allemaal binnen de voorgestelde begrenzing. Daarom stelt de commissie voor om – vanwege hun bijzondere landschapswaarden – minimaal de drie voormalige Nationale Landschappen tot onderdeel van het Nationaal Landschapspark te maken.
Waarom wordt in de concept statusaanvraag het advies van de Commissie in het Eindrapport niet opgevolgd, maar vrijwel het gehele grondgebied van WSHD in de contouren van NLDelta opgenomen?

Antwoord

Het advies van de commissie gaat uit van een andere invulling van het begrip Nationaal park nieuwe stijl dan de invulling waar de initiatiefnemers van NLDelta vanuit gaan.

13. Criterium 4 van de standaard bepaalt dat een NPNS zich onderscheidt van andere Nationale Parken door een eigen gebiedsidentiteit welke past bij de waarden, het karakter van het gebied en de ruimtelijke begrenzing. De ruimtelijke inrichting en kwaliteit van het Nationaal Park moeten hiermee in overeenstemming worden gebracht. Op welke wijze gaat dit criterium 4, m.n. de toekomstige ruimtelijke inrichting, verwerkt worden in de nog op te stellen omgevingsvisie voor ons waterschap?

Antwoord

Het college is van mening dat het huidige ruimtelijk kwaliteitsbeleid van waterschap Hollandse Delta voldoende recht doet aan de eigen gebiedsidentiteit passend bij de waarden en het karakter van het gebied. In de omgevingsvisie zal het Nationaal Park benoemd worden, dit brengt geen koerswijzigingen met zich mee.

14. Is uw college bekend met de 'kernboodschap Nationale Parken Nieuwe Stijl' d.d. 20 augustus 2020 ('de Kernboodschap')?

Antwoord

Ja

15. De Kernboodschap stelt dat de realisatie van doelen in en om de Natura2000 gebieden vraagt om een aanpak op ruimere schaal dan het uitvoeren van herstelmaatregelen binnen de aangewezen natuurgebieden. De aanwijzing van NPNS moet de doelen en resultaten van het Programma Natuur en het programma ter vermindering van stikstof bespoedigen, zo valt te lezen. Daarvoor is een "gebiedsgerichte aanpak" nodig met "integrale regionale governance". Hoe ziet het college in het licht van de Kernboodschap de haalbaarheid van de garantie dat de opname van ons grondgebied in Nationaal Park NLDelta "geen planologische gevolgen" zal hebben en het waterschap "autonoom" blijft?

Antwoord

De kernboodschap legt een link tussen de Nationale Parken nieuwe stijl en de gebiedsgerichte aanpak voor stikstof vanwege de samenwerking. NLDelta heeft gekozen voor een lichte organisatievorm die geen bevoegdheden kan overnemen van de deelnemende partners. Ten aanzien van de gebiedsgerichte aanpak stikstof kan binnen NLDelta afstemming en coördinatie plaatsvinden als dat wenselijk en zinvol is. De uitvoering en bijbehorende besluiten over de gebiedsgerichte aanpak blijven echter de verantwoordelijkheid van de deelnemende partners. De autonomie van het waterschap wordt niet door NLDelta aangetast, de uitvoeringskracht kan er mogelijk juist door worden versterkt.

16. Wat betekent de sub 15 genoemde doelstelling van de instelling van Nationaal Park NLDelta en de daaraan gekoppelde 'gebiedsgerichte aanpak' en 'integrale regionale governance' voor bestaande en toekomstige bedrijvigheid (ondernemingen, agrariërs, visserij) binnen de contouren van NLDelta?

Antwoord

Wat de 'gebiedsgerichte aanpak' voor bestaande en toekomstige bedrijvigheid (ondernemingen, agrariërs en visserij) betekent staat los van de (contouren) van NLDelta.

Governance

17. Criterium 1 van de standaard en dia 2 van de presentatie Begrenzing NL vermelden: "Het bestuur van het Nationaal Park hanteert zoveel mogelijk natuurlijke grenzen, waarbij de ruimtelijke eisen voor het duurzaam voortbestaan van habitats, soorten, natuurlijke processen of fenomenen onder het te beschermen gebied de begrenzing bepalen. Helder dient te zijn hoe de omvang van het gebied bijdraagt aan natuurkwaliteit.":

- Wie/wat/welke organisatie is in dit citaat 'het bestuur'?
- Op welke 'ruimtelijke eisen' die het bestuur in ogenschouw moet nemen, wordt in dit citaat bedoeld?

Antwoord

- In de concept statusaanvraag is een voorstel voor de begrenzing van het Nationaal Park opgenomen dat, indien het op voldoende draagvlak onder de toekomstige partners van NLDelta kan rekenen, door de provincies bij LNV wordt ingediend. Voor de toekomstige organisatie van NLDelta is, op basis van het tot nu toe uitgevoerde participatietraject, gekozen voor een vereniging. Deze vereniging zal na het indienen van de aanvraag status Nationaal Park worden opgericht. De vereniging kan niet de bevoegdheden van de deelnemende partijen overnemen, het stellen van 'ruimtelijke eisen' is niet aan de vereniging maar aan de afzonderlijke deelnemers (voor zover zij daar de bevoegdheid voor hebben). De ledenvergadering van de vereniging besluit over de vertaling van de ambities naar projecten.
- De 'ruimtelijke eisen' zijn van toepassing op de NNN gebieden (inclusief de N2000 gebieden) die planologische beschermd zijn. De begrenzing van NLDelta is breder gekozen dan de NNN gebieden, omdat daarmee mogelijkheden ontstaan om bezoekers (zowel inwoners als toeristen) te spreiden. Door het aanbod van natuur (voornamelijk in de begrensde natuurgebieden), landschap en cultuurhistorie als samenhangend geheel te beschouwen, gezamenlijk te bepalen wat de wenselijke/dragelijke bezoekersdruk is en welke instrumenten beschikbaar zijn om dat te bereiken wordt bijgedragen aan de kwaliteit van natuur en tevens aan de mogelijkheden voor recreanten en toeristen.

18. Criterium 10 van de standaard omschrijft de taken van 'het bestuur' van het NPNS en bepaalt dat 'het bestuur' moet beschikken over legitimiteit en mandaat. Zijn de taken, de legitimiteit en het mandaat van 'het bestuur' al geborgd in regelgeving? Zo ja, waar?

Antwoord

Voor de toekomstige organisatie van NLDelta is, op basis van het tot nu toe uitgevoerde participatietraject, gekozen voor een vereniging. De ledenvergadering van de vereniging NLDelta besluit over de vertaling van de ambities naar projecten. De ledenvergadering kiest een bestuur dat de werkorganisatie van NLDelta aanstuurt. De taken, de legitimiteit en het mandaat van de vereniging worden geborgd in de statuten van de vereniging. Dit is nog niet gebeurd, dit gebeurt in overleg met de partijen die aangeven lid te willen worden.

19. Tot de taken van 'het bestuur' als genoemd in criterium 10 hoort de zorg voor bescherming, beheer en ontwikkeling van het gebied in onderlinge samenhang. Hoe vertaalt die samenhang zich voor ons waterschap?

Antwoord

Het waterschap werkt aan de zorg voor bescherming, beheer en ontwikkeling van het gebied in onderlinge samenhang met andere stakeholders binnen NLDelta. Zie verder het antwoord op vraag 17.

20. In hoofdstuk 5 van het Eindrapport adviseert de Commissie om de Rijksoverheid verantwoordelijk te maken voor de bescherming en ontwikkeling van de NPNS, zodat sprake is van centrale begeleiding en aansturing. In dat verband stelt de Commissie voor om voor elk NPNS een 'beheerautoriteit' in te stellen dan wel gebruik te maken van de Wet Gemeenschappelijke Regeling:

- Wat is de stand van zaken op rijks- en provinciaal niveau met betrekking tot het overnemen van deze adviezen van de Commissie?
- Hoe staat het college in deze discussie, mede gezien het feit dat de 'schappen' in onze contreien de laatste jaren juist weer ontbonden zijn?

21. De NPNS zien, zo blijkt uit het Eindrapport en de concept statusaanvraag, op een sterke verbinding van natuur en cultuur, waaronder cultureel erfgoed. Bij de SOK zijn vertegenwoordigers uit de culturele sector echter geen partij.

- Op welke wijze gaan vertegenwoordigers uit de culturele sector nog aanhaken in het proces?
- Om welke vertegenwoordigers gaat het dan?

Antwoord

- De erfgoedtafels zijn intensief betrokken bij het tot stand komen van de concept statusaanvraag. Vertegenwoordigers uit de culturele sector kunnen ook lid worden van de vereniging NLDelta.
- Op dit moment is nog niet duidelijk welke partijen lid worden van de vereniging.

22. Hoe verhoudt de uitspraak in de merkengids <https://www.nldelta.nl/wp-content/uploads/2019/10/nldelta-merkengids-okt2019-lr.pdf> dat 'Haringvlietsluizen open' beter past bij NL Delta tot het vigerend beleid m.b.t. de openstelling van de Haringvlietsluizen?

Antwoord

In de merkengids NLDelta wordt uitgelegd in hoeverre beeldmateriaal (foto's) passen bij het karakter van NLDelta of niet. Bij een foto van gesloten Haringvlietsluizen staat de volgende toelichting: "Deze Haringvlietsluizen vormen een krachtig beeld. Ze zijn toonaangevend, en de foto laat dat goed uitkomen. Op de waarde ondernemend, durf en verrassend scoren ze iets lager; het beeld is te statisch. Stromend water vanuit een opengezette sluis zou een sterker beeld opleveren. In ieder geval een beeld dat beter past bij NLDelta." Daarmee wordt bedoeld dat de sluisen beter gefotografeerd hadden kunnen worden op het moment dat ze als spuisluis functioneren, wat volgens het vigerend beleid bij normale rivierafvoer dagelijks gebeurt.

23. In de Q&A d.d. 18-12-20 versie 2 wordt gemeld dat NL Delta de bestuurlijke drukte wil verminderen. Hoe ziet het college dat voor zich nu er met NL Delta juist een extra bestuurlijke laag wordt gecreëerd?

Antwoord

De essentie van NLDelta is om met publieke en private gebiedspartijen in een dynamisch en grensoverschrijdend netwerk samen te werken aan de strategische gebiedsontwikkeling. Het streven van NLDelta is waar mogelijk samen te werken in een netwerkorganisatie: het creëren van een extra bestuurslaag of gemeenschappelijke regeling is nadrukkelijk niet de bedoeling.

Financiering

24. Sedert de decentralisatie van het natuurbeleid zijn Nationale Parken grotendeels zelf verantwoordelijk voor de realisatie van hun financiële middelen (WOt-paper 47 Wageningen University & Research, december 2016). Bestaande Nationale Parken hebben het moeilijk. Is het college bekend in welke mate de Rijksoverheid, de provinciale, de gemeentelijke overheden en de waterschappen bereid en/of gehouden zijn om na de aanwijzing nationaal park NLDelta duurzaam bij te dragen aan de instandhouding, onderhoud en beheer van natuur en cultuur binnen NLDelta? Indien geen/te weinig overheidssteun beschikbaar komt, welke verdienmodellen heeft NLDelta dan voor ogen?

Antwoord

De verantwoordelijkheid voor de instandhouding, onderhoud en beheer van natuur en cultuur binnen NLDelta en de financiering daarvan zal door instelling van Nationaal Park NLDelta niet veranderen. NLDelta neemt deze taken niet over. Wel zal NLDelta zich inspannen om aanvullende financieringsbronnen (bijvoorbeeld Europese subsidies) makkelijker bereikbaar te maken. Verenigd als Nationaal Park is dat gemakkelijker dan als afzonderlijke partij. Dit geldt ook voor lobby voor en agendering van onderwerpen op (bijvoorbeeld) de Rijksagenda.

Procedure

25. Heeft het college zich n.a.v. de bespreking in de verenigde vergadering van 10 februari jl. beraad en zo ja wat heeft dat opgeleverd? Op welke wijze krijgt de verenigde vergadering inspraak in het te doorlopen proces?

Antwoord

Het college blijft graag goed in gesprek met de verenigde vergadering over de betrokkenheid van WSHD bij NLDelta om een zorgvuldige afweging te kunnen maken van wat we daaraan mogelijk kunnen bijdragen en wat dat ons waterschap brengt.

26. Hoe moeten we het optreden van de dijkgraaf in het filmpje van Nationaal Park NLDelta <https://www.youtube.com/watch?v=G6DT-KetouQ> zonder dat de verenigde vergadering daarover geïnformeerd was duiden in dit verband?

Antwoord

Het betreffende filmpje is in januari 2021 gemaakt voor een verkennende bijeenkomst die de projectorganisatie van NLDelta op 4 februari organiseerde voor mogelijke deelnemers. De dijkgraaf heeft aan die bijeenkomst deelgenomen om binnen het mandaat van het college kennis te nemen van het project NLDelta en dit te verkennen. Omdat de betreffende vergadering vanwege de coronamaatregelen online plaatsvond, is het idee ontstaan dat enkele deelnemers zich via een filmpje voor zouden stellen.

De drie losse voorstelfilmpjes zijn voor de aanwezigen bij de vergadering samengevoegd tot het filmpje waar u naar verwijst. Het filmpje staat op YouTube om het van daaruit in de digitale vergadering in februari te kunnen vertonen, Het is daarbij ingezet als een middel in een digitaal voorstelronde tijdens deze oriënterende bijeenkomst en niet bedoeld voor andere communicatiedoelinden.